

# PHONG TR

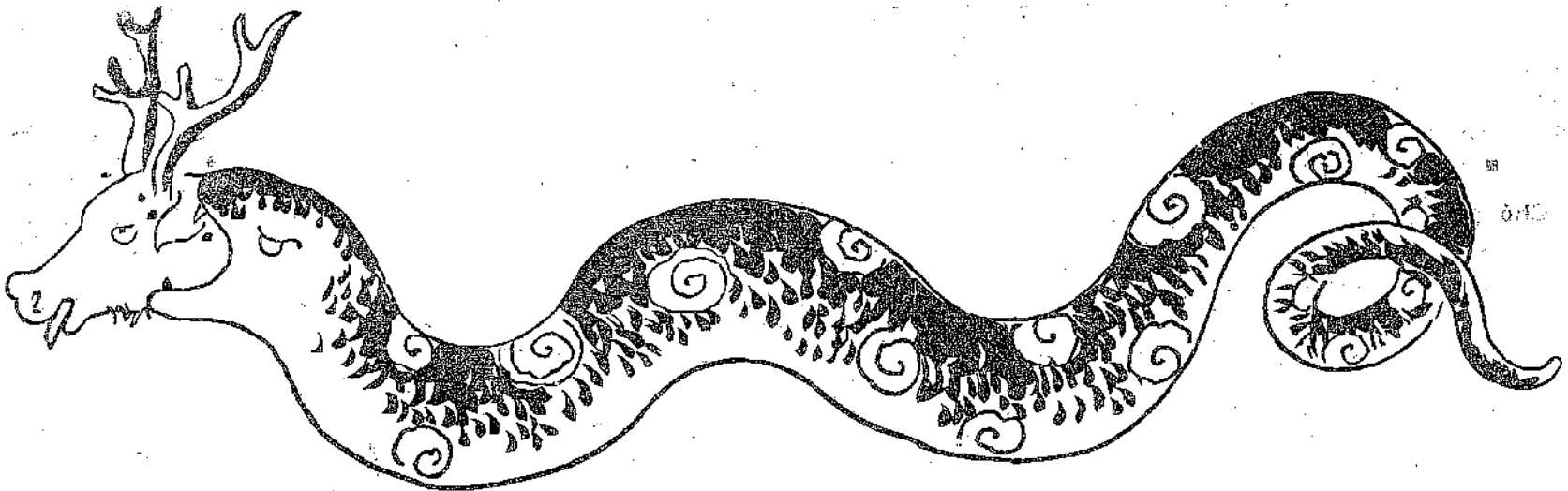
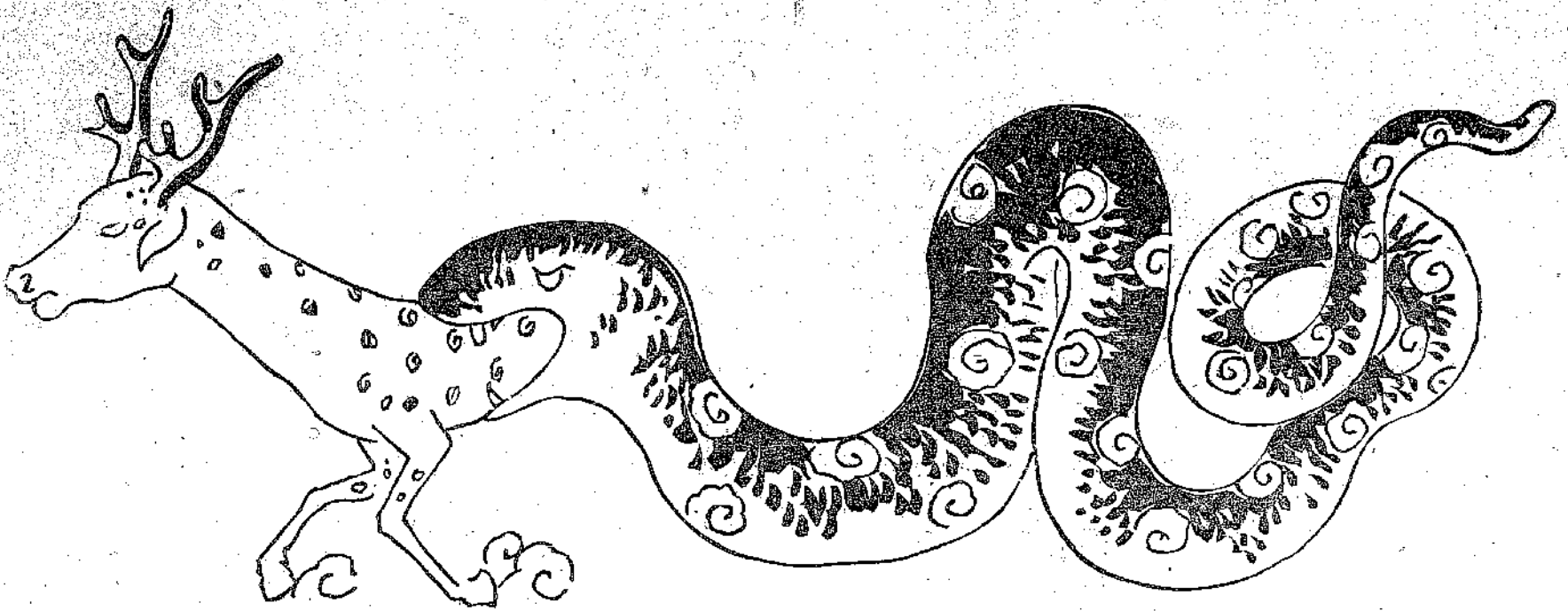
RA NGÀY THỨ SÁU

TOA-SOẠN VÀ TRI-SỰ - 80. ĐƯƠNG QUAN-THÀNH - GIẤY NÓI SỐ 874

GIÁ BẢO (trong nước): 1 Năm: 8500 - 6 Tháng: 4.500 - Mỗi số: 7 xu - Ngoại quốc: 1 Năm: 6.50 - 6 Tháng: 3.50



## SỰ TÍCH CON RỒNG CỦA NGƯỜI ANNAM





# DENTHART VÀ VIỆC



## Phật giáo hội

CÁC ông Nguyễn Năng Quốc, Trần Trọng Kim, Nguyễn Văn Tố, Nguyễn Văn Ngọc và vài ông khác mới lập thành một hội mục đích là chấn chỉnh lại đạo Phật, cũng như ngày xưa, ông Phạm Quỳnh lập hội Khai-trí để chấn chỉnh lại quan trường...

Hội định lập trường dạy những chú tiểu muốn lên sư chú, lập một thư viện để sưu tập và dịch kinh-kệ, và định cứ mỗi chủ nhật lại diễn thuyết hai lần cho tin đồ nghe.

Hội lập nên, chắc ai vui đạo Phật đều vui lòng, chỉ những sư ông, sư chú, sư bác hiện đương trụ trì ở các chùa là khó chịu... khó chịu vì lại phải học kinh, ăn chay, niệm Phật, phải tu...

Hội đã phái đại biểu vào yết kiến sư tổ Vĩnh-Nghiêm ở Bắc-giang, mà ai cũng cho là đứng đầu các sư ở Bắc-kỳ để sư tổ giúp cho. Ông Tăng Càng hòa thượng chùa Bà Đá chắc là không bằng lòng.

Vì sư tổ Vĩnh-Nghiêm, đại biểu các sư ở Bắc-kỳ sẽ họp nhau ở hội quán Phật giáo hội, ở chùa Quán-sứ.

Chùa Quán-sứ không biết nghĩ thế nào, các hội viên hội Phật giáo lại chọn chùa sư nữ ấy mà làm hội quán?...

Ý chừng ông Trần Trọng Kim, ông Nguyễn Văn Tố... nghĩ đến lịch sử hẳn.

Mà chắc trong bọn các ông, không ông nào là một nhà thi-sĩ... như có Hồ Xuân Hương.

## Chó giúp mật thám

O'Brien ta, trộm cướp nghe đến tiếng sủa mật thám, « sủa sủa tan » là sợ mất vía. Nhưng quân gian phi ở thành Vienne, kinh đô nước Áo lại sợ nhất là lũ chó, đi đánh hội rất thành công, làm cho trộm cướp không còn tìm cách gì mà đối lại được nữa.

Chó của sở mật thám thành Vienne được ở một tòa nhà rộng, mà được chăm nom tử tế. Người ta chỉ dùng những con chó lớn, còn những con chó xinh xinh thì cấm ngặt không được làm việc quan, vì bộ dạng lũ chó... tẹp chỉ có thể nạt được bà chủ chúng nó là cùng.

Được chín tháng, chó mới bắt đầu học nghệ. Mỗi con có một quyển sổ, trong hiện «nốt» như học trò vậy. Học như vậy công phu lắm mới thành tài.

Người ta tính ra rằng cứ mỗi năm, hơn bà kém, lũ chó của sở mật thám bắt tới một vạn hai nghìn người gian. Người ta lại nghiệm rằng từ khi dùng lũ chó ấy, trộm cướp ở kinh thành Vienne bớt đi rất nhiều. Nhất là lũ chó không ăn lương, đỡ tốn cho công khổ, làm việc quan lại rất chóng, và không khoe khoang, hợm mình, vì chúng nó không đọc... nhật trình.

## Bà cáo việc riêng

TRONG mục « Bà cáo việc riêng » đăng những tờ báo hàng ngày, bao giờ cũng có truyện lý thú.

Bà Tạ thị Tài ở phố hàng Bông (Hanoi) vừa rồi có đăng quảng-cáo ngộ nghĩnh.

Về đời chồng trước, bà có một người con dâu và một người cháu trai. Đến nay, bà có bảo người con dâu rằng đứa cháu đã đến tuổi trưởng thành, gả vợ cho nó phải bảo cho bà biết và bà có bằng lòng thì cưới hết bao nhiêu tiền, bà cũng cho.

Nhưng đến lúc người con dâu cưới vợ cho con, bà Tài không bằng lòng người cháu dâu. Vì thế, nên bà mới đăng báo cáo rằng từ nay trở đi, bà không nhận người con dâu... là con dâu nữa và người cháu bà... là cháu bà nữa.

... Cho đến khi nào bà Tài đó không nhận bà là bà Tài nữa? Sự đó chắc cũng không lâu.

Theo văn hóa cũ, thì bà Tài đi lấy chồng khác, là bỏ nhà chồng trước, còn có phải là mẹ chồng của con dâu chồng trước nữa đâu, mà bà đòi nhận hay không nhận...

Mà theo văn hóa mới, thì người cháu trai của bà nó lấy vợ cho nó chứ có lấy cho bà đâu, mà bà bằng lòng hay không bằng lòng...

Như vậy, bà Tài mới đáng mặt đàn bà Việt Nam.

## Nhượng vợ con

CÓ một người tên là Trần-văn-Thỉnh, ở Sadee (Namkỳ) đăng quảng cáo ở báo « Quả báo » ở Saigon nói muốn nhượng vợ và cho con.

Ông Trần-văn-Thỉnh là một người chán đời, muốn đi ẩn ở nơi rừng rú hay núi non để sống một đời êm tĩnh thân tiên. Trước khi từ giả cảnh đời nhỏ nhen của xã-hội, ông lại muốn có người trông nom vợ con cho ông. Hễ là người đứng đắn, ông xin cho không một cô vợ, con trẻ, đảm đang, có thể làm ra bạc nghìn và cùng ông đã êm thấm trong 15 năm trời, không có tai tiếng gì.

Ông Thỉnh chán đời : ý chừng ông đã nhiều lần tự-hồi như thi-sĩ Tân-Đà : *Đời đáng chán hay không đáng chán, Rốt chèn quỳnh riêng hỏi bạn tri-bạn.*

Rồi nhìn chung quanh mình, nhìn vợ không thương được nữa, nên mới định rút tinh ra đi, đi lên rừng làm tri âm với lũ vượn.

Nhưng lên đấy, tôi e rằng ông lại gặp sư tử.

Vậy tôi khuyên ông nên trở về nơi trần tục, tuy ông có thể cải như một nhà hiền triết Ấn-Độ « hoặc dân bà, hoặc rừng thâm ». Mà nếu ông không kháng một mực ra đi, thì ông nên tìm người bầu vợ con, hơn là cho không. Vì ông đã cho vợ con là vật có thể nhượng được, thì ông có thể cho vợ con là vật bán được. Còn linh hồn ông, ông cũng nên bán nốt. Lúc đó không khác loài thú máy, ông lên rừng mà ở thì đúng lắm.

Nếu có sự lên rừng tối tiên, ông vào sở Bạch-thú mà nằm thì cũng vậy.

Ông Trần-văn-Thỉnh có hay không? Tôi chắc ông chỉ là một người chồng có một bà vợ ghê gớm... như trăm nghìn người đàn bà khác của nước Việt-Nam, bị rầy vò khốn khổ đã lâu, nên mới đăng quảng cáo báo thủ vợ một cách nhẹ nhàng... sau khi đã xét cầu thận rằng vợ không đọc nhật trình.

## Giết gà

HỘI đồng thành phố Hanoi vừa rồi có giết gà. Nhưng không phải để làm liệc thịt nhau.

Nhân ở hàng Đào vẫn có chợ bán tơ lụa. Phần nhiều là những người nhà quê, dệt được tấm nào là đem ra bán lẻ. Mỗi tấm, họ phải trả mấy xu thuế, dầu tấm lụa giải hay ngân cũng vậy.

Hội đồng thành phố họp nhau lại, rồi quyết định đánh thuế 0\$04 mười tấm thuế lụa. Chắc hẳn là hơi cho quỹ của thành phố.

Các nhà bán lụa cho là nặng và nhất là sợ việc kiểm soát, cứ mỗi tấm lại gỡ ra đo thì có lẽ đi từ sáng đến tối mới vào được thành phố mà bán. Họ liền rủ nhau làm reo lối mới : họ họp nhau ở nơi khác, ở làng Vạn-phước tỉnh Hải-dông.

Thành thử ra thành phố muốn tăng thuế, lại chẳng được đồng xu thuế nào về tơ lụa nữa. Thật chẳng khác gì anh chàng của ông La Fontaine có con gà đẻ trứng vàng lại mở nó ra để tìm của, vàng đã chẳng thấy, mà chỉ thấy những ruột, gan, mề... lại mất toi con gà.

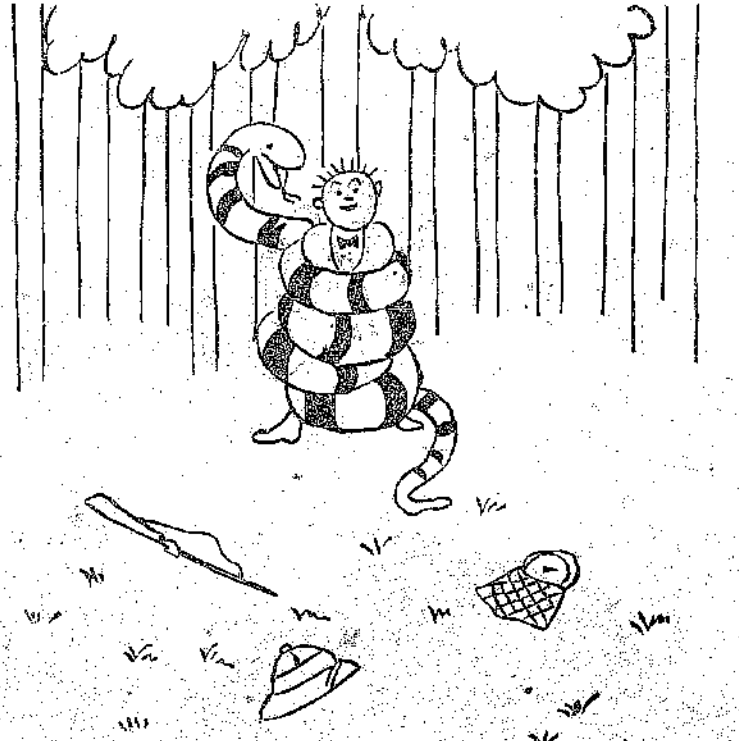
## Từ Ly

## Cùng đọc-giả « Đông-Phương »

Vì một lẽ riêng, kể từ số 8 ngày 17 Decembre 1934, chúng tôi không còn một chút trách nhiệm nào về việc biên tập báo « Đông-Phương » và không còn liên lạc gì với tờ báo ấy nữa.

Vậy xin công bố cùng các bạn xa gần, Đỗ Thuộc Trám Lan Khai

T. B. — thư từ xin gửi về : A. J. S., 12 Beauchamp Hanoi



NGƯỜI ĐI SĂN — Hết mình đã biết trước, dân vợ không để phần cơm trưa.  
CON RÀN — Tao cũng vậy.

## HAY NHẬT, DANH TIẾNG NHẬT TẠI SAIGON?

I. — **Sưu-độc-bá-đưng-hoàn**, hiệu **ÔNG TIÊN**, là một phương thuốc bí truyền, gồm tại các chứng bệnh phong tình như : tìm-la, cốt-lưu, sang-độc, dương-toại, đau-lâu-vấn-vấn... do mới. Từ cũ, năng nhẹ thế nào dùng thuốc này cũng rút lui về không hại sinh đực, không hành bệnh nhưn. Đã được người Tây, người Tàu, người Ấn-độ, người Cao-mên và người mình, muốn ngli người dùng rồi (chống sai, mới, chắc như thế, chúng tôi dám làm cam đoan (contrat). Mỗi hộp uống 5 ngày giá : 1 \$ 50.

II. — **Thuốc Điều-kinh-bạch-đái**, là một phương thuốc hay hơn hết, các bà lấy khi nguyệt-lam-đầu, nếu khi huyết-lu-đi, sinh ra trăm-nghĩ-bệnh, là tại kinh không đều, từ cùng từ hàn từ nhiệt, cũng hơi độc, máu hư-nhiệm-vào, hay là sinh đẻ nhiều lần từ hồng-não-động từ cung, sinh ra đau-trắng-da-dưới, đau-thắt-ngang-lưng, hơi-hiền-bóng, huyết-trắng-là-nhiều, lúc vàng, lúc đục, có khi lẫn máu, lẫn màu đen. Nên dùng thuốc này sẽ đỡ ngay, trong người béo da thịt hồng hào, giá thật rẻ, mỗi gói 0 \$ 30, nửa tá 1 \$ 50, một tá 3 \$ 00.

Hai thứ thuốc trên đây đã cứu không biết mấy nghìn người rồi nên Chánh-phủ Pháp ở Nam-kỳ mới phê-bằng ngày 23 Janvier 1922, thì quý ngài thấy rõ hay đó thế nào.

Cơ-ban-tại: Nha-trang ở Mông-lương, Quỳnh-hơn, Hồ-vấn-Bá, Quảng-ngát; Trần-Cảnh, Quảng-nam; Trần-huyền-Mai, Tourane; Nguyễn-từ-Vinh, Fafoo; Hoàng-đức-Vĩnh, Huế; pharmacie Vinh-Trương, Quảng-tri; Thống-Hoạt, Vinh; Sinh-Hay, 59 phố-Ca, Thanh-hoá; Nguyễn-đình-Vân, 71, Grand' rue, Nam-định; Việt-Lông, 28, rue Chapeaux, Haiphong; Nguyễn-văn-Minh, 20, Bà-Bonnel, Hanoi; Nguyễn-văn-Đức, 11, rue des Caisnes và khắp Bắc, Trung, Nam, các nơi buôn thuốc Annam ta đều có bán.

Mua-buôn, lãnh đại lý do: Pharmacie **ÔNG-TIÊN** Annam dược-phòng, 82-84-86-88, rue P. Blanchy Prolongee **Phủ-nhuận - Saigon (Cochinchine)**



# BAN NGANG BAN NGANG

TÔI không biết làm sao người ta hay hay khinh bỉ nhau. Người có học thức một chút chê hai bác thợ phủ, anh bạch đình tân học khinh bỉ người đeo cái kim khánh lủng lẳng ở trước ngực. Thật là không có nghĩa lý gì cả.

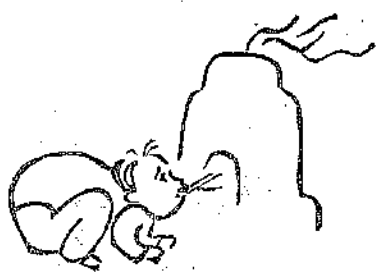
Nếu hạnh phúc là lý tưởng chung của loại người, thì bác thợ phủ, anh hào danh có gì là đáng chê. Người nào thấy cái hạnh phúc mình ở cái thể bài buộc mấy sợi giây xanh đỏ mà đoạt được cái thể bài ấy, hẳn là một người sung sướng, chỉ đáng để cho ta khen, chứ không đáng cho ta chê. Còn bác thợ phủ nó lấy cái thú đêm tiên trong nhà hôm làm tuyết đích, kẻ cũng đã đạt tới hạnh phúc rồi.

Đáng chê mà cũng đáng thương là những người nào biết hạnh phúc mình ở một đấng, lại hành động đi một nẻo.



Ông Nguyễn Văn Vĩnh có thể thấy hạnh phúc của ông ở sự mờ của bát ốc, rồi sau bữa cơm rau, đánh tổ tôm chơi. Nhưng — bại thay cho ông và cả cho người khác nữa — ông lại đi tìm bóng cái hạnh phúc ở chốn nghị trường là nơi trời dành riêng cho những người muốn ăn cơm tây và nghe đọc dit của.

Đáng lẽ hạnh phúc của ông Vũ Văn An là ở lò rượu Vân, ông lại đang tâm bỏ đi, hết cây cựa lấy chân nghị trường viện Dân biểu Bắc-kỳ, lại mày mò xin lấy chân phó nghị trường Đại hội nghị kinh tế : như vậy thất bại thật đáng đời lắm.

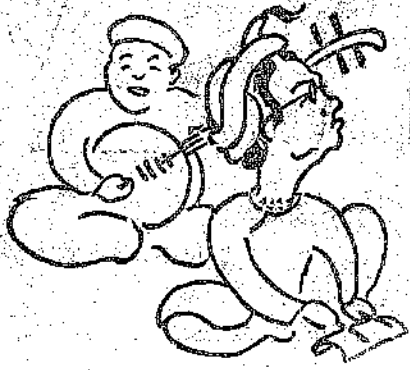


Số ông Lê Thăng — luật khoa tiến sĩ — phải tìm hạnh phúc ở xóm. Khâm thiên : ông có tấm thân mềm mại, chân tay dẻo dăng, thì vào ở nhà cô Đốc Sao hẳn là đất khách, tha hồ mà kẻ dõn, người đưa. Ấy vậy mà ông lại đi ứng cử nghị viên, rồi vào viện chửi ông Phạm Tá và ông Nguyễn Huy Hợi mới đáng tức mình cho chớ.

Đáng kêu những người biết hạnh phúc mình ở đâu là đi tìm ở đây. Thí dụ như anh chàng thợ phủ trên

đây ngày đêm đem tiền cho xường, hay ông Lăng Nhàn lấy cái thêu đánh các ông gia mua làm sở thích.

Ông Phạm Quỳnh cũng đáng khen là người yêu cảnh sông Hương lại tìm ngay đến ở bên cạnh sông Hương. Ông Nguyễn tiên Lăng cũng vậy, yêu bà lão Nam-Phong là chim ngay sột sốt, không nề hà gì tiếng chê khèn của thiên hạ.



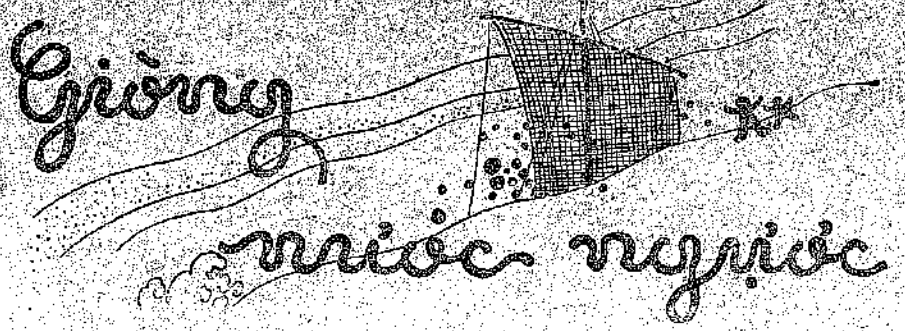
Đáng khen, song cũng đáng thương. Hạnh phúc là một sự mơ màng, tưởng đến nơi rồi mà chỉ thấy sự thất vọng; hạnh phúc như con bướm, tuốt ra bay thẳng, để lại trong tay mình một ít phấn vôi lại lòng nhớ tiếc...

Chỉ có lũ dân đen, hồi nghĩa hai chữ hạnh phúc thì ngờ ngác không hiểu là gì, có lẽ lại đạt đến hạnh phúc rồi mà không biết... nhưng than ôi, cũng như anh chàng sung sướng nhất thiên hạ không có áo sơ mi, dân đen lại không được điều gì làm cho họ sung sướng, không được lấy chiếc áo nâu lảnh, miếng cơm khoai...

## Tứ Ly

### NHÀ XUẤT BẢN ĐỜI NAY HIỆN ĐÃ XUẤT BẢN

Sách của Tự Lực Văn Đoàn	
Hồn bướm mơ tiên của KHÁI HUNG (nghìn thứ 4)	0.40
Vàng và máu của THẾ LỮ (hết)	0.45
Anh phải sống của KHÁI HUNG và NHẤT LINH (nghìn thứ 2)	0.45
Nửa chừng xuân của KHÁI HUNG (nghìn thứ 5)	0.75
Giông nước ngược của TỬ MỠ	0.50
Gánh hàng hoa của KHÁI HUNG và NHẤT LINH	0.60
Sách ngoài	
Cạm bẫy người của VŨ TRẠNG PHỤNG	0.45
Đẹp của NGUYỄN CÁT TƯỜNG	0.35
BƯƠNG IN	
Tiếng suối reo của KHÁI HUNG	0.40
Máy văn thơ của THẾ LỮ	1.00
Vàng và máu của THẾ LỮ (in lần thứ 2)	0.45
SẾ IN	
Hồn bướm mơ tiên (in lần thứ 3)	
Anh phải sống (in lần thứ 2)	
Giọt đường gió bụi của KHÁI HUNG	
Nắng thu của NHẤT LINH	
Đời mưa gió của KHÁI HUNG và NHẤT LINH	
Gói tạc đạn của THẾ LỮ	



## Việc qui thân

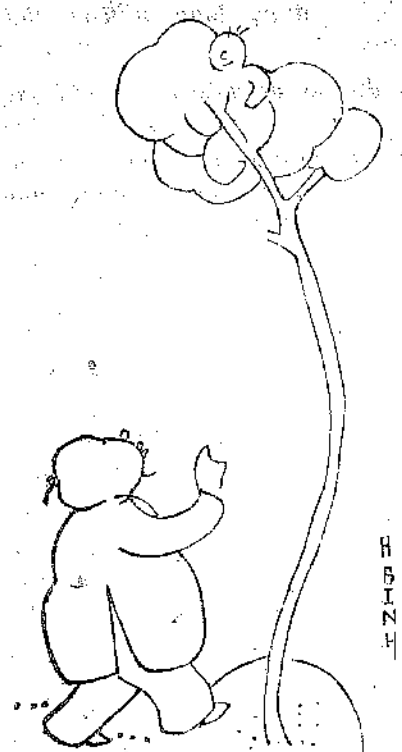
Người Nam viết ta thờ thần, thờ thánh,  
Là cốt lõi dung các ngài như cánh con bướm.  
Cả việc cần, họ cũng vãi từ phương,  
Không có việc, một nén hương chẳng mất.  
Kể thì cầu buồn may bán đất.  
Thành có phải phường đi giắt mỗi hàng!  
Kể thì cho thánh là một thầy lang  
Dùng nước thái với tàn nhang mà chữa bệnh.  
Không chữa bệnh, họ nhờ chữa mệnh,  
Cùng vàng hương, họ cầu cạnh sự quàng xiên.

Họ chuyên môn đổi trẻ, lừa già,  
Che mắt tục, bìa ra trò lạc số!  
Nào nhai bát, nào xiên lịnh, nào rạch mồm, nào thất cổ  
Đề mề hoặc tống một lũ ngu dân.  
Ngũ buồn thay cho ông thánh, ông thần,  
Ở vào nước tri dân u muối!  
Họ sùng bái một là vì lợi,  
Hai vì họ sợ via các ngài như sợ quân tại chốn dương gian

## Tứ Mỡ

Họ tưởng chừng thánh cũng, đạo-diên,  
Sợi của đất, rồi thay tên, đổi số.  
Cho những kẻ đã đến ngày tận số  
Khởi phải về Địa-phủ với Diêm vương.  
Kể thì lo không có con nổi giới lòng đường,  
Đi khắp đến phủ để tìm phương cầu tự.  
Họ chẳng biết! thánh nào có dự  
Đến việc gày nôi tuồng ngu phụ, ngu phu!

Có kẻ máu mề cơ bạc lu bù,  
Cả đời chỉ luân-quần canh thua, canh gỡ,  
Họ đến cửa nhà thánh kêu nài phù hộ,  
Độ trì cho vận đỏ, cơ may.  
Thần-thánh nào có tựa lũ quật quay!  
Các ngài nào phải là tay bịp bạc  
Mà lần quail đến các sông đồ bác  
Giúp họ xoay cái bát, quai bài!  
Cò kẻ không may mãi của, hoặc lạc người,



— Muốn sống xuống ngay không tao treo lên thì đừng có trịch.

TỰ LỰC VĂN ĐOÀN  
**PHONG HÓA TUẦN BÁO**  
GIÁM ĐỐC: Nguyễn-Trường-Tam  
Mua báo kể 1 đến 15 và phải trả tiền trước. Ngân phiếu xin gửi về Ô. Nguyễn-Trường-Tam

## KHIÊN TINH TRIẾT NỌC

Thuốc Kiên tinh triết nọc số 68 của nhà thuốc Bình-Hưng, ai là người chẳng biết. Như các người phải chứng Lậu, Giang, di nọc còn lại, nước tiểu khi trong, khi vàng, hay thừ đêm, làm công việc gì nhọc mệt, bình như bệnh phục phát. Có người lại thấy đau xương, mình mẩy mỗi mẩy, mà bệnh giang thấy giết thịt, nổi mụn đỏ, có khi tộp lại hay rụng. Thì uống ngay thứ thuốc kiên tinh triết nọc giá 1\$50 một hộp là khỏi (nhé 4 hộp, nặng 8 hộp) còn người bệnh mới phát (periode aiguë) sưng, lở, loét, đau, đi đại giắt; dùng thứ thuốc Lậu số 58 0\$50 một lọ, chừng 5, 6 lọ là khỏi hẳn

Bình Hưng 67, REYRET (phố của Nam) HANOI (xế chợ cửa Nam trông sang)  
Có phát sách thuốc nói về các chứng bệnh, khắp mọi nơi, ai muốn xin, hoặc hỏi về bệnh gì xin đính theo timbre 6\$05

## TUYỆT HẾT BỆNH LẬU GIANG

# CƠ DIEM BAO

Khoa học của báo Khoa học

**B**ÁO Khoa học của ông Nguyễn-Công-Tiểu thật là một cái báo rất có ích lợi cho người đọc. Không những báo ấy dạy ta các cách làm những món ăn, các cách chữa khi ta bị đồ máu cam, lại còn dạy bảo cho ta biết một cách trồng tợn và ăn yếm những cách thức trồng cây và nuôi súc vật theo phép khoa học của báo ấy, ta cứ theo cách ấy sẽ biết được cách tiêu tiền rất chóng có hiệu quả, nếu ta là người có nhiều tiền mà không biết dùng tiền để làm gì.

Còn nếu anh là người không có tiền, mà muốn trồng cây và nuôi súc vật để kiếm ra tiền — thì xin anh chớ có « thí nghiệm xem sao » mà không khéo rồi anh ngồi khóc đó!

Ngoài những sự ích lợi ấy, báo Khoa học còn đem khoa học mà cắt nghĩa về vũ trụ cho ta biết nữa. Mà lại cắt nghĩa một cách minh bạch, dễ hiểu, dùng toàn những chữ thường cả.

Vì dụ, nói về mặt trời — mà báo ấy vẫn gọi là con qua lửa cho dễ hiểu — có những chữ: nhật hoa bối, thái sắc cầu, lửa tầng, quang huy cầu, nhật sắc tuyến, tiền đầu nhật khi cầu, quang sắc kính, trâm sắc tuyến, đảo sắc tuyến...

Những chữ có vẻ đặc khoa học như thế, tuy vậy cũng không làm cho báo Khoa học quên bảo tồn quốc túy, nghĩa là bảo cho ta biết rằng « có gấu ăn mặt trời » như ta ăn bánh tày vậy.

Chừng ấy khoa học, chừng ấy văn chương, chừng ấy quốc hồn quốc túy để giảng cho ta hiểu mặt trời là cái gì, mà ta cứ nhất định không hiểu thì ngu thật.

Mà nếu ta đem những chữ thông thái ấy đến hỏi một nhà thông thái, ta sẽ thấy ngạc nhiên rằng, ông này cũng không hiểu nổi!

Lần thân

**O**NG Nguyễn Vũ là một nhà thi sĩ, lại là một nhà thi-sĩ viết thơ mới. Ông bảo như vậy:

Nhưng cái sự mà ông không bảo cho chúng tôi biết, là ông rất trẻ người, trẻ tính, trẻ cả tính tình nữa.

Ông lúc nào cũng ngây thơ, cũng thật thà, cũng làm hồn trẻ quá.

Trong bài « Lời phi lộ về thơ mới » đăng ở báo Đông phương, ông viết:

« Tôi không bao giờ hiểu rõ thơ là gì. Nếu ai hỏi tôi « người phải là thi sĩ không? », tôi cứ thật thà đáp: « phải », vì biết rằng một cái thi sĩ, cũng như một cái chim chích vậy thôi, có tên cho thiên hạ gọi, chứ không có, mà cũng không cần có danh vọng gì. Nếu ai lại hỏi « người là thi sĩ, sao người không hiểu thơ là gì ». Tôi cũng cứ thật thà mà đáp « ta là thi sĩ, nhưng ta không hiểu thơ là gì ». Nếu ai mắng tôi « làm thơ mà không hiểu thơ là gì », tôi sẽ để ngón tay lên trán mà áp ứng đáp rằng: « đừng mắng ta! ta chỉ biết ta là một cái vật có linh hồn luôn luôn cảm động... »

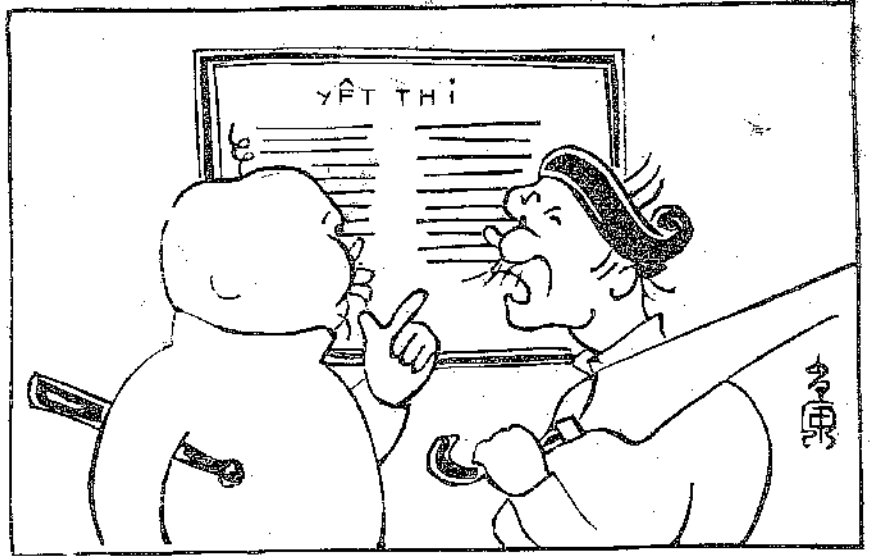
Đừng mắng ông ấy mà tội nghiệp! Ông để tay lên trán, ông áp ứng, ông thật thà, ông ngây thơ như một đứa trẻ con còn trẻ con.

Đừng mắng ông ấy! ông không hiểu thơ là gì, ông không biết thơ là gì, nhưng ông biết, hễ ai hỏi « người có phải là thi-sĩ không », thì ông gật.

Đừng mắng ông ấy! và nên mong cho ông ấy cứ thật thà, cứ ngây thơ, cứ trẻ con mãi mãi...

Nhưng mong sao cho ông ấy đừng đắm ra lần thân.

Thạch-Lam



XÃ XÊ — Này bác Lý, tôi muốn bỏ cái lệ ăn vạ con gái chửa hoang đi, nó xấu xa lắm.

LÝ TOỆT (hốt hoảng) — Ấy đừng dại. Nếu vậy thì chúng mình biết chắm mùt vào đầu.



**V**ẮNG khách mua hàng, nhà báo chế đương ngồi nhà kẹo bạc bả cho khỏi buồn mồm. Bỗng một cô thiếu nữ diêm lệ, y phục tàn thời bước vào cửa ngõ ngác nhìn, có vẻ bẽn lẽn, e lệ. Nhà báo chế ngừng lên ngấm nghĩa giai-nhân tằm tấc khen thăm, rồi tiến đến gần hỏi:

— Thưa cô mua gì?  
Thiếu nữ ngập ngừng hỏi lại:  
— Thưa ông, ở đây có bán thuốc độc?

Nhà báo chế trở mắt nhìn, kinh hãi:

— Thuốc độc? Có mua thuốc độc? Thông thả, thiếu-nữ đáp:  
— Vâng, ông cho đảng nào thực mạnh, thực nhậy.

Kể lời nói cũng không có gì lạ lùng, nhưng ý chừng đã có sẵn thành kiến ở trong óc, nên nhà báo chế nghe như nhiệm đày về chấn ngán, ảo não, đau đớn. Vì lòng trắc ẩn, chàng buột miệng an ủi:

— Thưa cô, cô chẳng nên thế. Cô kia mặt hăm hăm gian dữ:  
— Nhưng thưa ông, tôi tức lắm kia.  
— Thưa cô, có gì mà phải tức.  
— Ông không bị nó trên tức ấy hiểm!  
— Thưa cô, ở đời phải biết nhẫn-nại và vui mà sống.

Cô thiếu nữ ngấm người ra nhìn nhà-báo chế, vì cô cho là anh chàng có tính ốm-ở với cảnh phụ-nữ khách hàng:

— Nếu đây không có thuốc độc thì tôi đến mua ở hiệu khác vậy.

Dứt lời, cô toan quay ra. Nhà báo chế vội gọi lại:

— Thưa cô, có thuốc độc, xin cô chờ một tí.

Chàng nghĩ thầm: « Nếu ta không bán cho cô ta, thì cô ta cũng đến mua ở hiệu khác thôi, mà chết, cô ta vẫn hoàn chết. Chi bằng, ta đánh lừa... Phải rồi... »

Chàng liền lấy đưa cho cô một hộp thuốc nhuận phổi gọi cần thận lại mà nói rằng:

— Thưa cô, chỉ ngấm vài viên là chết liền.

Thiếu nữ kinh ngạc:  
— Ngấm? Ngấm thuốc độc? Cho nó ngấm à?

Cô tưởng nhà báo chế có máu điên, vội trả tiền rồi ra cửa lên xe đi thẳng.

Ba hôm sau, cô khách hàng lại tới, mỉm cười bảo nhà báo chế:

— Hôm nọ, ông bán lầm thuốc độc ra thuốc ngấm ho.

Nhà báo chế mỉm cười rất tinh:

— Vì thế cô mới không chết.

Cô kia chau mày cự:

— Ông chết ấy có được không? Ông nên bỏ cái tính trên ghẹo khách hàng cửa ông đi. Tôi mua thuốc độc đánh bầy chuột, mà ông lại bán cho tôi thuốc ho là nghĩa lý gì?

Khái Hưng

**THUỐC NỖ HIỆU :**

**CHEDDITE**

DÙNG VỀ VIỆC BẮN MỒ, HANG ĐÁ  
Rẻ tiền, chắc-chắn, mạnh-mẽ

**BÁN TẠI HÀNG**

**OMNIUM Indochinois**

Xưởng chế tạo độc quyền ở Đông Pháp  
CỦA HIỆU THUỐC NỖ: CHEDDITE

Xưởng chế tạo ở Phú Xá — Bắc Kỳ  
Bung giấy: 5, B<sup>đ</sup> Bobillot à Hanoi  
GIẤY NỖ: 73

Ở xa biên thư về thương lượng

**CÁC BÀ, CÁC CÔ LỊCH SỬ**  
BAO GIÓ, CÙNG DÙNG GIẤY  
TÀN THỜI CỦA HIỆU.

**CHÁN-LONG** 38 PHỐ HÀNG BÒ  
TONKIN HANOI

## BỆNH NGUY HIỂM ẤY

Bàn ông hay đàn bà sau khi khỏi bệnh lậu, giang mai hoặc mắc bệnh ấy đã lâu năm mà thay trong mình một mối, đau ngang lưng (bại thân) mờ mắt, ù tai, mộng tinh, rất thật, tiểu tiện vàng đục, có vẩn (filaments) ướt qui đầu và như kiến đốt ở trong. Nếu không dùng thuốc số 12 và 22 của bản hiệu, nói cả quyết rằng: **MANG BỆNH SUỐT ĐỜI**

Thực là hai thứ thuốc hiếm có. Ai có bệnh nên lái mà dùng, sẽ biết sự hiệu nghiệm của hai môn thuốc này. Số 12 giá 0\$60. Số 22 giá 1\$00.

**Lê-huy-Phạch, 12, Route SINH TỬ, HANOI**

ĐẠI LÝ. — SAIGON, Dương Văn Việt, 109, Rue Despagné. — VINH, Nguyễn Luận, 59, Rue de la Gare. — HAIPHONG, Năm Tân, 82, Bonnal.



# Lý Toét cười

L.T.S. — Bài này là một bài phú độc vận, viết rất có công phu, của một ông bạn đọc báo gửi về. Tác giả thực đã am hiểu phong tục thôn quê và tâm lý các ông kỳ mục kỳ nát mà người đại biểu rõ rệt nhất là cụ Lý Toét. Chắc rồi ông còn cho chúng ta thưởng thức nhiều bài phú về nhân vật khác như các ông nhiều, ông xã, chánh tổng, bá hộ v. v. . .

**L**ÀNG có một người,  
 Kèm nhèm kèm nhèm,  
 Nhu nhơ, nhu nhơ,  
 Cái mặt thì yêu,  
 Hàm răng thì võ,  
 Bên mệp tua lửa chòm râu,  
 Trên đầu lắc lư búi tóc,  
 Hấp ha hấp háy, mắt cặp vôi điều,  
 Ôm oăm, ôm oăm, tiếng vang lệnh võ.  
 Khi ra đình, khi vào đám, lệt sệt lệt đời  
 giầy khỏ cóc nhai,  
 Lúc xuống chợ, lúc ra đường, nghênh  
 ngang cặp chiếc ô tàng tụi nõ.  
 Ra chốn việc làng thì :  
 Bê học ông Từ,  
 Mắng ran thẳng mớ.  
 Hạch kê này, soay kê khác, lý sự cùn  
 giỏ ra một nút, lên giọng ba hoa ;  
 Móc người nọ, sờ người kia, phương  
 ngôn quèn chấp chênh dăm câu đủ  
 điều ụp mở.  
 Lên mặt suy công tình việc, hoặc thể  
 này bày thể khác, toàn là đơm đó

Khi được lễ, mồm loa mệp giữa, nói  
 rần nói rông,  
 Hề mất mồi, mắt đỏ cá chày, chửi mẻo  
 chửi chó.  
 Nom thấy lợi là mắt lươn hip lại, lán  
 la tán róc : chỗ cụ với lời ;  
 Không được ăn thì chân sếu lảng đi,  
 giở giọng nói cần : thầy cha chúng nó.



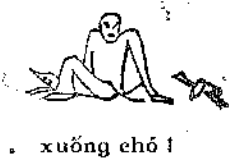
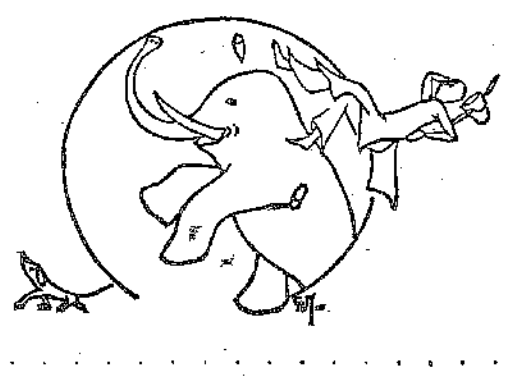
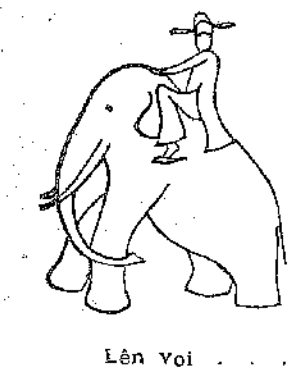
Bán gang tan dọc, loãn nhưỡng là đục  
 nước béo cò,  
 Tinh quân soay quanh, rất một truyện  
 bởi bèo ra bọt.  
 Thấy người lép vế thì gắp hôn than đỏ  
 mà bỏ bàn tay.



Con chào được chỉ nõ bung, truyên nõ  
 nhất gạo vàng,  
 Tróc chẻ được bữa niêm mồi, say lư  
 hữn cá bợ,  
 Vén đui vô vể, tể m tắc khen môn ỳ hâu,  
 môn kia ngon,  
 Mưa mệp khua mồi, bàn tán hào người  
 này hay, người kia dở.

Đến chốn cửa công thì :  
 Vái vái kêu kêu,  
 Run run sợ sợ,  
 Gãi đầu gãi tai,  
 Cúi lưng cúi cổ.  
 Thấy lờng quan như gà thấy cáo, hoảng  
 vía kinh hồn,  
 Gặp cậu lệ như chuột gặp mèo, nin hơi  
 tác thổ.  
 Rút ruột tượng lấy ra đồng bạc, miệng  
 rì rầm : vì lễ vì thiêng.  
 Nép chân cò đứng chực ngoài sân, mồm  
 lăm nhăm : cần rơm cần cỏ.  
 Được quan khen mấy tiếng, nõ máy nõ  
 mặt, tương như bay bổng lên mây ;  
 Bị lính dết vài roi, hết vĩa hết hồn, tương  
 đến sắp sa xuống lỗ.  
 Thấy người nhà cụ lớn, truyên trò lùn  
 tỉnh, cả tởi cả giềng ;  
 Gặp cùng lại bà con, lý sự huyền thuyên,  
 bè riva bè ngõ.  
 Lỡ có phen bỏ roi đồng trận, hai mặt  
 đôn một, chạy ngược chạy xuôi ;  
 Lỡ có phen sai hết tiền công, bày vĩa còn  
 ba, đăm sui đăm số.  
 Tiêu liêu tiêu lĩnh, nước đến chân mới  
 nhảy, chỉ đánh há miệng kêu trời ;  
 Ăn xèo ăn chảng, chết đến đít không lo,  
 còn chực vung tay bắt gió.  
 Nào những khi thất tha thất thểu, sù dẫu  
 đi sớm về trưa ;  
 Nào những khi lâm vào tâm vênh, mở  
 miệng ăn không nói có ..  
 Gặp người là khoe mẽ : trời sinh làm kẻ  
 đàn anh ;  
 Đến dẫu cũng phở trương : đất kết ở  
 ngôi mã tử.

— Cả ngày một mình tôi phải âm hai  
 đũa, mỗi cả tay.  
 —Ồ, thế sao cứ không đổi tay cho đỡ  
 mồi ?  
 Từ kể hơn mình thì đem ách giữa đang  
 mà quáng vào cổ.  
 Đã nhiều về rần thêm chán,  
 Còn chực trời voi bỏ ro.  
 Đến kỳ bỏ thu sù thuế, sượng như kẻ  
 trộm được buổi tối giờ,  
 Gặp dịp quân cấp công điền, mừng như  
 trâu bò được ngày phá dỡ.  
 Ngồi vào mâm rượu thì :  
 Trẻ cặp mới mè,  
 Dương đôi mắt vọ ;  
 Rõ ràng bốn góc bốn ống,  
 Còn ước một mình một cỗ.  
 Gấp mau cho hết đĩa sụn, đĩa lòng,  
 Nuốt vội cho trôi miếng gan, miếng mỡ.  
 Nhồm nhoàm như gấu như cạp, vừa  
 uống vừa ăn,  
 Lập bập chào chuột chào dơi, vừa nói  
 vừa ợ.  
 Mắt nhìn xuống bếp xem cháo lòng  
 đã chín hay chưa,  
 Mồm gọi người nhà hỏi nước suýt có  
 còn không hở.



Khi xuống tỉnh thì :  
 Cũ rừ cũ rừ,  
 Ngáy ngó bờ ngõ.  
 Áo vắt ngang vai,  
 Quạt cài lưng khở.  
 Nhìn lăm lép hết người rọ đến người  
 kia,  
 Đi lang thang suốt phố này sang phố nọ.

## ĐẠI-BỒ-HUYẾT

Chuyên-trị đàn bà, con gái kinh huyết không đều, khi  
 sớm, khi chám, kinh huyết bị tắc không ra, hay đau  
 bụng, kinh huyết ra không tươi đỏ, tím đen thành  
 bòn, băng ra nhiều quá; khí hư ra nhiều chất trắng,  
 đau bụng, rừc xương, nằm ngủ không yên, quá  
 lứa hấp sốt, ra lắm mồ hôi, ăn ít, vầng đầu, chóng  
 mặt, hay mơ, thân thể còm yếu, đau trong dạ-con  
 (nhà con) lâu năm không đẻ, hoặc bị tiêu-sản luôn.

Mỗi hộp giá 1\$00

Hỏi tại: M. NGUYỄN-XUÂN-DƯƠNG-viện thuốc Lạc-Long  
 Số 1, Phố Hàng Ngang, Hanoi

## LIBRAIRIE NOUVELLE

PLACE NÉGRIER HANOI

Có bán đủ báo chí, sách, vở và các đồ dùng của anh em chị em  
 học sinh. Tuần lễ nào cũng có báo và tạp chí ở bên Pháp sang.  
 Có giấy viết thơ thượng hạng, lịch sự đủ các mẫu và các formal.

HÀNG RẤT TỐT ĐẸP — GIÁ CỰC KỶ RẺ

Gốc cây gốc cối, ngồi co ro thu đôi gậy  
vào lòng,  
Đầu phố đầu đường, đứng lẫn ngẩn  
mốc mấy xu ăn phố.  
Giờ đi giờ lại, luồn quần như ma ăn  
đống rơm,  
Lo gần lo xa, cuống quít như người đơm  
trộm đồ.  
Chân cao chân thấp, ban ngày thì còn  
mãi đi chơi,  
Mắt ngược mắt xuôi, chấp lối đến tìm  
vào nhà trọ.

Rồi rồi được ngày,  
Ăn chơi cho bỏ:  
Ngồi phưỡn bụng đánh chén, tí ti chai  
bổ chai con.  
Ghè vào tai chủ nhà, bép sếp truyện to  
truyện nhỏ.  
Ăn một miếng tiếng muốn thừa, để mấy  
khi nếm rượu « banh banh » vàng,  
Đi quăng dăng học sáng khờ, ở ngoài  
lính có thị « thon thon » đỏ.  
Được dịp ra chơi thành thị, lên mặt ông  
kia bà nọ, báp bẹ học đời,  
Thấy người nói truyện văn minh, ra  
đàng ta đây kể giờ, làm le tán phố.  
Ra ngoài thì chẳng ăn ai,  
Về nhà khoe khờ với vợ:  
Nào những cái hay cái lạ : may đèn, máy  
nước, xe điện, xe hơi kể lẽ ba nhăng,  
bát nhào, cái chi cũng quái cũng kỳ;  
Nào những ngón ăn, ngón chơi, com tây,  
com lâu, có đầu có đít, nói khoác một  
tắc đến trời, ngón gi cũng thông cũng tỏ.

Than ôi!  
Chẳng phải giống người,  
Chinh phượng cả gỗ.  
Đầu đầu hổ đuôi,  
Đỏ lòng xanh vỏ.  
Ấy thể mà cũng vác mặt làm cụ trong  
dân,  
Ấy thể mà cũng dúi mõm ăn năm ăn  
sổ.  
Thay mặt hàng xã, trăm nhát cuốc đều  
vơ vào bụng, quen lẽ ich kỹ hại nhân.  
Bì nhọ người làng, một con sáu bở râu  
nồi canh, kể tội hàng hà sa số.  
Thối, xin ông mau mau từ chức, giả  
triệu quan mà về cái nhà bò,  
Thối van ông chóng chóng bỏ làng, kéo  
thiên hạ lại giắt tay ra ngõ.  
Giận những kẻ kỳ hào thất đại, chỉ biết  
câu : dĩ thực vi thiên,  
Hỏi các ông lý Toét ba vành xem có  
phải : tắc kỳ ngôn lộ.

**Đỗ như Tiếp**  
(Đa-Phủ)

# TIN TỨC... MÌNH

**Phúc-yên**—(tin của phó ng-viên B.P.)  
Một thiếu phụ tên là V., có chồng tên là  
Y., mới đẻ ra một cái quái thai rất lạ :  
đầu có sừng máu, không mắt, trán chầu  
trắng.

**Phúc-yên**—(tin của phóng viên B. P.  
mấy hôm sau) Vì có người đến cải chính  
một cách quá đư-dội lên má ký giả, nên  
cái quái thai hôm nọ không phải là cái  
quái thai nữa, vì chẳng có cái quái thai  
quái nào cả.

**Phúc-yên**—(tin riêng của bản báo  
phóng viên) Câu truyện quái thai chỉ là  
một tin đồn. Cách cải chính thần tình  
kia là một cái tát tai. Vậy cái tát tai  
làm mất cái quái-thai.

**Bắc-kỳ**—Được tin cô Nguyễn thị  
Kiêm mất tích. Dân thượng du mừng,  
dân báo giới ngạc nhiên.

**Mường kheo**—Cô Nguyễn thị Kiêm đã  
đến đây.

**Mường kheo**—Tin này không đúng.  
Nghe đâu hiện nay cô ở Bản-yốc.

**Bản gốc**—Cô Kiêm không ở Bản-yốc.  
Cô đã lên đến Lô-Hồng.

**Lô Hồng**—Không hề gì. Dân Lô  
Hồng vẫn được về sự. Cô mới đi đến  
Lô Trờng.

**Lô Trờng**—Chúng tôi phỏng bị đã lâu,  
không xảy ra tai nạn chi hết.

**Bắc-kỳ**—(tin các nơi) Có Kiêm đâu?  
Có Kiêm đâu? Có Kiêm đâu?

**Saigon**—Trời cao đất giầy ơi, Cô Kiêm  
đã về tới đây rồi.

**Tin sau cùng**—Ông Hùm thấy cô về  
nên đã bỏ trốn vào rừng.

**Hanoi**—Thành phố mới có thư xe  
mới. Dân phu xe tiến lên một bước về  
đường văn minh.

**Phong-Hóa**—Ông Nguyễn tiến Lãng  
thấy Phong-Hóa vẽ con ve sâu biển thánh  
con tôm. Ông viết thư ra cực lực phản-  
đối : ông không là tôm, chỉ là ve sâu thối.

**Thủy liên trang**—Được tin này, ông  
Nguyễn công Tiểu tạm thôi làm khuyến  
nông sứ để lại làm nhà khảo cứu trong  
ít lâu. Ông xét xem ve sâu có thể hóa  
làm tôm được không. Kết quả thấy rồi,  
nhưng vì nể ông Lãng, nên ông nhất  
định không tuyên bố.

**Đại hội nghị**—Một việc thay đổi rất  
lớn : một ông dự khuyết ủy viên đã cáo  
răng đen để phỏng lúc dự hội nghị. Việc  
này có ảnh hưởng to đến quốc dân.



**THẦY**—Kính đó nước Ba Tư là gì?...Câu hỏi của tôi khó lắm sao mà anh  
đứng đờ mặt ra đấy.  
**TRÒ**—Dạ, không ạ, câu trả lời mới khó kia.

## ĐẾN HẾT NĂM 1934 HẾT HẠN DỰ CUỘC THI TIỂU THUYẾT CỦA Tự Lực Văn Đoàn

Sách của các bạn ở xa gửi đến  
có chậm độ mười hôm cũng được

### Mấy cuộc thi

VỀ SỐ TẾT BÁO PHONG-HÓA  
ĐỀ CÙNG NHAU MUA VUI

#### Thi truyện vui

**Giải nhất** : 10\$00.  
**Giải nhì** : một năm báo P. H. và một  
năm báo Ngày Nay.  
**Giải ba** : nửa năm báo P. H. hay  
Ngày Nay.

#### Thi tranh khôi hài

Phải có tinh cách Tết.  
**Giải nhất** : 2 năm báo P. H. hay  
Ngày nay.  
**Giải nhì, ba** : một năm báo P. H.  
hay Ngày Nay.

#### Câu đối khôi hài về tết, Bài vui cười

Mỗi thứ hai giải.  
**Giải nhất** : một năm báo P. H. hay  
Ngày Nay.  
**Giải nhì** : nửa năm báo P. H. hay  
Ngày Nay.

#### Thi văn vui

**Giải nhất** : 10\$00  
**Giải nhì** : một năm báo P. H. và một  
năm báo Ngày Nay.  
**Giải ba** : nửa năm báo P. H. hay  
Ngày Nay.

#### Thơ khôi hài về tết

**Giải nhất** : 2 năm báo P. H. hay  
Ngày Nay.  
**Giải nhì, ba** : một năm báo P. H.  
hay Ngày Nay.  
Nhớ đề rõ «Dự cuộc thi số Tết»  
ở ngoài phong bì.

Đến 15 tháng 1 tây 1935 hết hạn nhận  
bài dự thi. (Vay các bạn ở xa liệu gửi  
sớm vào quãng mồng 10 mới kịp được).  
Nếu dư nhiều cuộc thi thì xin viết  
riêng mỗi thứ vào một tờ giấy.  
Những bài dự thi phải có tên lạc  
đến Tết hay Mùa xuân.

### THẦY TƯƠNG

## MINH NHƯ KÍNH

lại mới sang

Năm ngoài thầy đã nổi danh ở Hà thành. Thầy về Tàu thăm nhà  
nay mới sang. Thầy cũng đã từng đi du lịch các nơi như Xiêm  
Lai, Ai Lan, Cáo Mên, và Trung Nam Đắc Kỳ, ai cũng biết tiếng  
thầy học đạ chính tông, rất tinh tường về khoa tương số.  
Trong đời người cần phải biết những điều quá khứ, vì lại như  
muốn tránh giữ, gặp lành lại lộc may mắn thì nào, muốn mang con  
cái, cầu việc hôn nhân—giả trách âm phần, vậy ắt muốn rõ nên mau  
mau tìm đến thầy, thầy sẽ đoán cho mà nghe. Giá cả tính phải  
chẳng. Hiếu thầy Minh như Kính ở 55-phố Hàng Đào, Hanoi.

## THUỐC LẠU HỒNG-KHÊ

Bệnh lậu mới mắc phải, hoặc bệnh đã lâu chữa không dứt nọc, mỗi khi nóng rạo, thừ đêm, trong người nóng nẩy, lại thấy  
trong nước tiểu có vẩn, uống thuốc này đến khi hết nọc. Thuốc đã mau khôi, lại không công phải, nên được anh em chi  
em đồng bào tin dùng mỗi ngày thêm đông, cứ người Tây, người Tàu cũng nhiều người uống thuốc này được dứt nọc, công  
niên rằng không thuốc nào hay bằng thuốc lậu Hồng-khê. Giá 0\$60 một ống. Bệnh giang-mai, bệnh hạch lên sỏi, nóng rét,  
đau xương, rất thối, rết đầu nổi mề đay, ra máu gá, hoa lờ, phá tổ, khắp người, uống một ống thuốc là liền liền, không  
hai sinh đực. Cũng 0\$60 một ống. Xin một qua hồ lại hoặc viết thư về, lập tức có thuốc gửi nhà giấy thiệp đến tận nơi.  
**HỒNG-KHÊ ĐƯỢC-PHÒNG, 88, Route de Hué (số cửa chợ Hào) HANOI—Téléphone 755**

**ĐẠI-LY**—Haiphong, M. Đức, 73, Belgique—Namdinh, Ich sinh Đường, 190, phố Khách—Sơn-tây, Xuân  
Hải libraire Lạc-sơn—Cao-Bảng, Vinh Hùng, 58, phố Thóm Yên-bay, Đông Tuấn—Lao-Kay, Đại An—Vinh  
Huế, Tourane, Bazar Bát Tiên—Saigon, Đức Thắng, 148, Albert, Ter Dakao—Pnompenh, Hồng Bang—  
Nhật-trang, Sơn giang 12, Rue Marché—Yientiane, maison An Ba. Còn nhiều nơi nữa không thể kể hết, các  
nơi muốn mua hoặc làm Đại-ly xin viết thư về thương lượng.



# TIÊU SƠN TRĂNG SĨ

của Khải-Hung

L.T.S. — Ông Khải-Hung hiện đã có hai truyện dài: « Dưới bóng tre xanh » và « Tiêu sơn trăng sĩ ». Đáng lẽ theo như lời bà cáo, kỳ này đáng « Dưới bóng tre xanh », nhưng không biết vì lẽ gì, tác giả ngộ ý muốn đăng truyện « Tiêu sơn trăng sĩ » trước.

## I. Người khách lạ

TUY mới vào khoảng đầu giờ Dậu, nhưng về tiết mùa đông, trời đã nhá nhem tối. Các nhà, các hàng xen ở phố phủ Từ-sơn đã bắt đầu đóng cửa, chỉ trừ một hàng cơm là có ánh sáng, và luôn luôn ở trong đờ ra tiếng cười nói âm-ĩ.

Một trang thiếu niên từ phía nam kì-sĩ tới, kim ghi cương ngựa trước cửa hàng. Chàng, y-phục nài nị gọn gàng, đầu đội nón lông đen, chân đi hia chèo, cổ quấn một cái khăn lụa trắng và ngắn thắt lỏng, mỗi bề rủ xuống sau lưng. Con ngựa của chàng sắc nâu xẫm, và tuy nhỏ thon, nhưng có dáng mạnh mẽ và khỏe dai. Cứ xét trời lạnh buốt cảm cảm mà mình nó ướt đầm mồ hôi, cũng đoán được chủ nó đi từ xa lại. Thế mà mũi nó hực hực thở phì ra hai luồng hơi khói, hõn vó nó cuốc xuống đất như gỗ nhíp, đủ tỏ rằng nó còn nước và thừa sức chạy một thời dài nữa. Kỳ sĩ lấy tay vỗ về vào cổ ngựa dỗ dành :

— Hãy thong thả, tuần mã, đi đâu mà vội thế. Thấy trò ta nghỉ chân ăn lót dạ đã.

Chàng vừa toan xuống ngựa, thì mắt chàng ngẫu nhiên瞥 tới một cái bảng gỗ vuông quét vôi trắng trên viết những chữ nổi thực to, to đến nỗi trời đã gần tối hẳn mà chàng còn lơ mơ đọc được...

Nhưng giữa lúc đó, sau một tiếng hét của con ngựa thì tiếng ồn ào cười nói ở trong hàng cơm bỗng im bật, rồi cánh cửa hé mở, một người thô đầu ra hỏi :

— Ai ?

Không trả lời, thiếu niên vỗ sĩ nhanh nhẹn nhảy xuống đất, kéo và vuốt áo cho hết nếp nhăn, vì lúc cưỡi ngựa, chàng giắt vạt cả vào trong chiếc giày lưng điệu. Đoạn, thong thả, đồng đặc, chàng bảo người vừa hỏi :

— Chú còn đợi đến bao giờ mới ra giặt ngựa của ta vào tàu.

Ý chừng cho là lời nói đó hỗn sược, người kia mở mạnh cánh cửa bước ra đường đứng phưỡn ngực chống hai tay vào sườn, gật gù hỏi lại :

— Anh có biết tôi là ai không mà anh dám nói sách mé như thế ?

Người khách mới đến mỉm nụ cười khinh bỉ, thân nhiên đáp :

— À, ra tôi lầm ! Ý chừng chú không phải là chủ quán hay người nhà hàng cơm.

Rồi, sau khi buộc giây cương vào đầu một cái kéo ở mái hiên, chàng đi thẳng vào trong hàng, lớn tiếng gọi :  
— Chủ quán !

Nghe tiếng chàng sang sảng, ngấm thân thể chàng cao lớn, mạnh mẽ, nhất là lại nghe lách cách cái võ kiếm chàng đeo bên sườn đập vào ngưỡng cửa, người chủ hàng cơm hốt hoảng chạy ra khúm núm chào và lễ phép hỏi :

— Bẩm quan lớn truyền...

— Sắp rượu và quay một con gà. Rồi ra giặt ngựa vào tàu cho nó ầu thóc.

— Dạ.

Bốn người ngồi quây quần đánh tam cúc ở một cái phản bên dương mắt ngạc nhiên, yên lặng nhìn. Người vừa ra đường quay vào nói to bảo bọn họ, cốt để vỗ sĩ vừa tới nghe rõ :

— Lệnh trên ban xuống chợ anh em mình canh phòng ở đây, các chú phải cần mật, nếu vô ý để phạm nhân trốn thoát thì đầu anh em mình chẳng còn đâu !

Cắt lời bác cai — vì bọn đó là một viên cai và bốn tên lính — trèo lên ngồi chễm chệ trên một cái phản cao kê liền bên.

Người trẻ tuổi mới đến tò mò đưa mắt quanh phòng rồi mỉm cười hỏi bọn lính :

— Đây các chú, có xảy ra sự gì mà việc canh phòng cần mật thế ?

Một người lính trở lên cái bảng cũng giống cái bảng treo ở ngoài cửa mà nói rằng :

— Đọc đó sẽ hiểu.

Trong khi người khách lạ đứng lên cái ghế đầu vuông để xem bảng, thì

viên cai và mấy tên lính nháy nhau thì thầm :

— Khả nghi !

— Đề phòng !

— Tôi hỏi tin-bài hẳn nhé ?

— Hãy thong thả. Nhưng phải luôn luôn đề ý đến hẳn. Mà khi giới đề đầu cả ?

— Đề cả dưới gầm phản.

— Đeo ngay dao vào thắt lưng. Còn



mã tấu và đoàn kịch thì của người nào, người ấy đặt ngay bên mình đề phòng biến. Mà se sẽ chữ kéo hẳn biết. Nghe chừng hẳn ta cũng không phải tay vừa đâu.

Người trẻ tuổi vẫn đứng trên ghế làm nhăm đọc :

« Quan trấn-thủ trấn Kinh-bắc Nguyễn Mộ có lời yết thị như sau này :

« Từ khi đức Thái-tổ Võ hoàng-đế đánh đuổi quân Tôn-sĩ-Nghị chạy như đàn chuột về Tàu, và trừ diệt giặc già quấy nhiễu trong nước, thì trăm họ đều được an cư lạc nghiệp. Nhưng gần đây, một tên ngông cuồng rầy loạn để làm rối cuộc trị an của nhà nước, nhân dân đều ghét, đều oán, coi như kẻ thù chung. Tên ấy là Nguyễn Đoàn, người hạt Từ sơn. Than ôi ! lời trời tránh sao cho thoát ! nhờ oai hoàng-đế, bản chức đã bắt sống được tên phản quốc và đã hành hình nó rồi. Song dư đảng bọn giặc còn luân quất vàng này, mà trong bọn có một tên rất nguy hiểm : ấy là tên Phạm Thái tức Phạm Phụng, con tên nghịch tặc Trạch-trung-Hậu, quán thôn Yên thị, xã Yên thượng, huyện Đông ngàn, phủ Từ sơn.

« Phạm Thái vào trạc hai mươi tuổi, người vừa tầm, nhưng rất khỏe và rất giỏi võ. Dưới đây có phác bức hình, họa theo những lời trình bày của các thám tử...

« Ai bắt sống được Phạm Thái sẽ thưởng tiền một nghìn quan. Ai giết chết được hẳn sẽ thưởng tiền năm trăm quan.

« Nhận được giấy yết-thị này, các viên phân-tri phải gián ở các ngã ba cùng các đầu quán có đông người lai vãng. Lại phải cho lính ngày đêm canh phòng ở các nơi mà quân gian có thể tụ họp được.

« Niên hiệu Cảnh-Thịnh, năm thứ năm tháng chạp, ngày mồng ba. »

Ở một góc bảng, có vẽ rất sơ sài diện mạo một người đàn ông và chua mấy hàng chữ sau này :

« Mặt trái saan, miệng rộng, mắt hơi xếch, lông mi rậm, tai to, có một nốt ruồi ở sau tai bên phải. »

Chàng trẻ tuổi bỗng cất tiếng cười vang. Bọn lính cơ ngạc nhiên nhìn nhau, rồi một người mạnh bạo hỏi :

— Có sao đọc tờ yết thị của quan trấn-thủ, nhà người lại dám chế nhạo ? Chàng kia quay lại đáp :

— Không, ta có chế nhạo ai đâu. Ta chỉ tức cười chết đi vì cái câu : « có một nốt ruồi sau tai phải ». Thiết tưởng nếu tráng sĩ Phạm-Thái là người rất khỏe, rất giỏi võ như tờ yết-thị đã nói, thì còn ai dám đến gần vạch tai hẳn ra mà xem nốt ruồi. Thành thử câu chỉ thị đó thực là thừa.

Cắt lời, chàng lại cười, lấy làm thích trí lắm :

— Trời ơi ! sao không chua : Phạm Thái có cái mũi ở giữa mặt, và có cái cằm ở dưới mũi, có phải đề nhậu hơn không ?

Viên cai đứng dậy quát :  
— Anh không được hỗn sược với quan trấn-thủ.

Chàng tuổi trẻ vờ nhuu nhường đầu dụ :

— Sao chú vội giận thế ? Nào tôi có hỗn sược gì đâu. Chẳng qua bàn một câu cho vui đấy thôi chứ.

Vừa nói, chàng vừa bước xuống đất, rồi như quên hầu câu truyện vừa xảy ra, chàng gọi :

— Chủ quán !

— Dạ.

Một người to béo mặc áo cánh bông, đầu chít chéo vuông khăn nhuộm nâu, nặng-nề đi lại gần, chấp tay chờ lệnh.

## NGUYÊN NHÂN CỦA BỆNH MỘNG-TINH, DI-TINH VÀ HUỆ-TINH

A.—Bồi thọ bẩm thiên-thiên bất túc, hậu-thiên thất nghỉ, tuổi còn nhỏ mà quá u sặc đục, quân hỏa động nhi tương hỏa tùy mà thành ra.  
B.—Bồi lúc tuổi còn nhỏ, chơi cách « Thủ-Dâm » làm cho ngọc quan lớn mà thành ra.  
C.—Bồi người bị lậu độc sống thuốc công-phạt và thông lợi tiểu tiện nhiều làm cho thần-thủy say ngọc quan lớn mà thành ra.  
Bồi ba nguyên-nhân kể trên mà sinh ra ba chứng bệnh: « Mộng-tinh », « Di-tinh » và « Huệ-tinh. » 1. Năm chiêm bao thấy giao-cầu cùng đầu bả, tinh khí xuất ra là Mộng-tinh, bình không nặng. — 2. Lúc ngủ không nằm chiêm bao mà tinh khí xuất ra khi thức dậy mới hay, trong mình bồn-thần tay chân nhức mỏi là Di-tinh, bệnh đã nặng. — 3. Bất luận ngày đêm tinh-khí cứ chảy ra hoai, hoặc thấy sắc hay là mơ tưởng việc tình-dục cũng chảy ra, hoặc đi tiểu, tiểu rặng mạnh, cũng chảy ra là Huệ-tinh, bệnh rất nặng và rất khó trị.  
Người mắc phải ba chứng kể trên thường hay đau đầu ngượng lưng, nước tiểu vàng, tay chân nhức mỏi, trong mình mệt mỏi, ăn ngủ chẳng đặng, linh vóc tiểu tụy, gương mặt xanh xao càng ngày càng ốm. Nếu không điều trị lâu ngày thấy suy hóa vọng, hư hỏa từng lên đốt tim phổi, làm cho tim nóng phổi yếu rang tức uoi ngực thành ra bệnh ho. Người mắc phải 3 chứng kể trên hãy sống « Tam-tinh Hải Cầu Bồ Thận Hoàn (số 2) của nhà thuốc VÕ-VĂN-VĂN Thu-dần-Một thì bệnh hết dứt mà lại đặng bổ thận tráng dương, cố tinh ích chí, bồi bổ sức lực trong mình. 10 người uống không sai một đũa chẳng biết bao nhiêu bực thư khen tặng.  
GIÁ MỖI HỘP (nặng làm 5 ngày) 1\$00

**VÕ-VĂN-VĂN-DƯỢC-PHÒNG** Chủ-nhân Y-học-sĩ VÕ-VĂN-VĂN bào-chế THUDAUMOT  
Có bán tại: Hanoi: Nguyễn-văn-Đức, aux galeries indo-chinoises 108, Quai Clemenceau, 11, Rue des Caisnes. Hải-Phong: Librairie, Papeterie, Mai-Linh 62, Paul Doumer. Nam-Định: Maison Việt-Long, 28, Chapeaux, phố mới. Phủ-Lý: Bùi-long-Tri, Maison Châu-Dinh, Rue Principale. Yên-Báy: Maison l'hu-Thọ, 8, Usine Électrique.

## CÁC QUÝ-KHÁCH HỎI CHO ĐƯỢC NƯỚC HOA NGUYÊN CHẤT



## HIẾU CON VOI

1 lq. 3 gr. 0.20, 1 tá 2\$00, 10 tá 18\$00  
1 lq. 6 gr. 0.30, 1 tá 3.00, 10 tá 27.00  
1 lq. 20 gr. 0.70, 1 tá 7.00, 10 tá 63.00

## PHÚC-LỢI

79, PAUL DOUMER - HAIPHONG  
BÁN BUÔN VÀ BÁN LẺ

Đại lý: MM. Phạm-hạ-Huyền, 36, Rue Sabourain, Saigon —  
Đông-Đức, 64, Rue des Cantonnais, Hanoi — Thiên-Thành,  
phố Khách, Namdinh — Phúc-Thịub, phố Gialony, Huế.

— Sao rượu ta gọi từ này mà vẫn chưa đem ra ?

— Bẩm, con tưởng còn chờ nhấm.

— Cứ đem rượu ra trước đã.

— Bẩm, có hâm nóng không ?

— Không cần. Mau lên !

— Dạ ! nhưng ngài sơi rượu gì ?

— Rượu cúc ! Mau !

— Dạ !

Tức thì chủ quán vào buồng lấy ra một nắm rượu và một cái chén vại đặt lên bàn mà hỏi rằng :

— Bẩm, công tử ngồi giường hay ngồi bàn ?

— Ngồi bàn. Được rồi ! Mà sao đèn lù mà thế này. Chập ba sợi bấc vào, và đi lấy thêm dầu rót cho đầy bát.

— Dạ.

Chàng tuổi trẻ uống luôn ba chén rượu đầy, rồi chập miệng liếm môi chau mày nói lớn :

— Hỡi rượu thẳng cha pha nước lã nhiều quá, uống chẳng mùi mẫn gì !... Quán !

— Dạ.

Chủ quán sợ hãi bước tới, vì hần ta đã nghe rõ lời chê bai của ông khách. Nhưng ông khách ôn tồn hỏi :

— Có mực không ?

Chủ quán vui mừng đáp :

— Bẩm công tử, có. Mực Bắc-hải ngon lắm.

— Vậy đi sắp cho ta một cái hỏa lò than hồng và đem lên đây mười con mực.

Một lát sau, mùi mực nướng thơm phức cả gian phòng. Mà ông khách đã dùng đến rượu thứ ba rồi.

Viên cai bẻm mồm linh ra hiện thì thầm nói :

— Thằng này tôi xem chừng có lẽ là Phạm Thái. Mặt trái soau thì đích rồi. Lông mày tuy không rậm, nhưng cũng không thưa, còn miệng hần như thế cũng có thể cho là rộng được.

Một người lính đáp :

— Vâng, có lẽ đích rồi.

— Giá bây giờ ai lên đến sau lưng mà lật trái tại hần ta lên xem có nổi ruồi không, thì mới biết chắc chắn được.

Mọi người im lặng nhìn nhau, có ý lo sợ. Viên cai ngẫm nghĩ rồi lại nói :

— Các chú ạ, ta phải dùng mưu... Thế này này : Bây giờ ta nói phỉnh cho nó uống thật nhiều rượu. Khi nào nó say mềm, ta chỉ việc trói gó lại là xong.

— Nhớ nó không phải Phạm Thái.

— Thì ta thả nó ra.

— Vậy được rồi.

(Còn nữa)

Khải Hưng

# HI Ồ I BÊ N HI

Cô Nguyễn thị Mạnh Mạnh

HỎI : Đây không phải là bệnh của em, nhưng là bệnh của các ông, em không đời nào có bệnh hết. Em chỉ là người có tài diễn thuyết thôi. Em đi tới đâu diễn thuyết cũng được công chúng hoan nghênh, từ Hà-nội tới Hải-phòng, từ Nam-dịnh tới Bắc-ninh mà cho cả dân thượng du nữa. Vậy mà các ông cứ bảo ai cũng sợ em. Các ông có bệnh chỉ lạ vậy ?

ĐÁP : Chúng tôi cũng thế, chúng tôi không hề có bệnh bao giờ, nhưng có thì có có bệnh nặng lắm. Đàn bà lắm lời. Cô, cô lắm lời gấp ba. Đó là một bệnh. Cô còn bệnh nữa là bệnh sốt rét. Tôi cứ nghe lời nói của cô cũng biết thế. Cô nói rằng ở đâu cũng hoan nghênh bài diễn thuyết của cô, và cô là người có tài diễn thuyết. Người sốt rét nặng không nói mê, nói sáng là gì ?

CĂN BỆNH : Nếu còn ở trung châu thì đó là bệnh... mán chài. Chắc dân mán Lô-lô tìm cách chài vắng mặt cô để cô đình việc bàn về chế độ đa thê với họ.

CÁCH CHỮA : Sốt rét rừng hay bệnh chài, ở người khác thì khó chữa vô cùng. Nhưng ở cô thì dễ chữa vô cùng : cô kiêng khem sự diễn thuyết và chịu khó ngâm hạt thị độ một vài tháng.

Ông Phùng tất Đắc

HỎI : Tinh tôi nóng lắm, có lẽ đó cũng là một bệnh. Hễ hơi không bằng lòng ai một chút là tôi quả quyết cho họ một mẻ vắn churong và gây gộc, mà cả đến ngài nữa, nếu ngài súc phạm đến tôi thì ngài hệu hèn, liệu hèn ! Cách chữa thế nào, ngài bảo dùm ngay, lập tức.

ĐÁP : « Tinh nóng » chỉ là một tiếng nói dụ (euphémisme), bệnh ông ghê hơn nhiều. Bệnh này do gần lửa mà ra : hiệu Nhật-tân nấu nướng luôn, ông ở đấy thì khó lòng tránh khỏi. Chân hỏa ông đã vượng, mà bao nhiêu món khó tiêu khách bỏ lại, ông lại sẵn lòng tiên hộ, thì hỏa bốc đến năm, sáu mươi độ là thường.

CÁCH CHỮA : Hỏa khắc thủy. Vậy trước khi ông đánh ai, ông nên theo phép một ông hoàng ngày xưa. Ông hoàng này khi nổi giận, uống ba ngụm nước, vừa uống vừa ngâm nghĩ. Ông nhân sự uống nước và sự ngâm nghĩ lên 20 lần. Kiêng việc bếp lửa. Sóng Mộng-Ngư có tiếng là lạnh, tắm ở đấy về mùa rét, lúc nửa đêm càng hay.

LỜI DẶN — Không nên tin ở ông Heraclite : tắm ở sông này dù đêm hay ngày, dù ở một chỗ hay ở hai chỗ, dù một lần hay mấy nghìn lần cũng được.

Dr de Lêta

TỰ LỰC VĂN ĐOÀN  
**PHONG HÓA TUẦN BÁO**  
 Giám đốc: Nguyễn-Tường-Tam

Mua báo kể từ 1 đến 15 và phải trả tiền trước. Ngân phiếu xin gửi về  
**Ó. Nguyễn-Tường-Tam**

## Đ A T H Ê

Cô Nguyễn thị Kiềm diễn thuyết hoai. Người đi xem -- xem chứ không phải nghe -- có diễn thuyết cũng cứ đi xem có hoai...

Ở Hải-phòng, có nói truyện về vấn đề đa thê, xuôi Nam-dịnh, có nói truyện về thuyết tự do kết hôn. Nhưng vấn đề đã cũ rích, nhưng bao giờ cũng mới... như cô Kiềm vậy.

Kẻ lán dương cô cũng có, mà kẻ công kích cô cũng có.

Về vấn đề đa thê, cô bị ông D... ở báo Xứ Sở phản đối. Ông viện lẽ rằng chính những tin đồn con tin của thuyết « một vợ một chồng » là những người có vợ giầu, con giếm cả. Ông lại viện lẽ rằng đàn bà ở nước ta quá nhiều, nên thuyết đa thê lại làm cho các cô khỏi cái nạn lâu hồng, lâu xanh...

Ông nói vậy cũng biết vậy, tuy rằng ở nước ta vẫn vô số lâu xanh với lâu hồng.

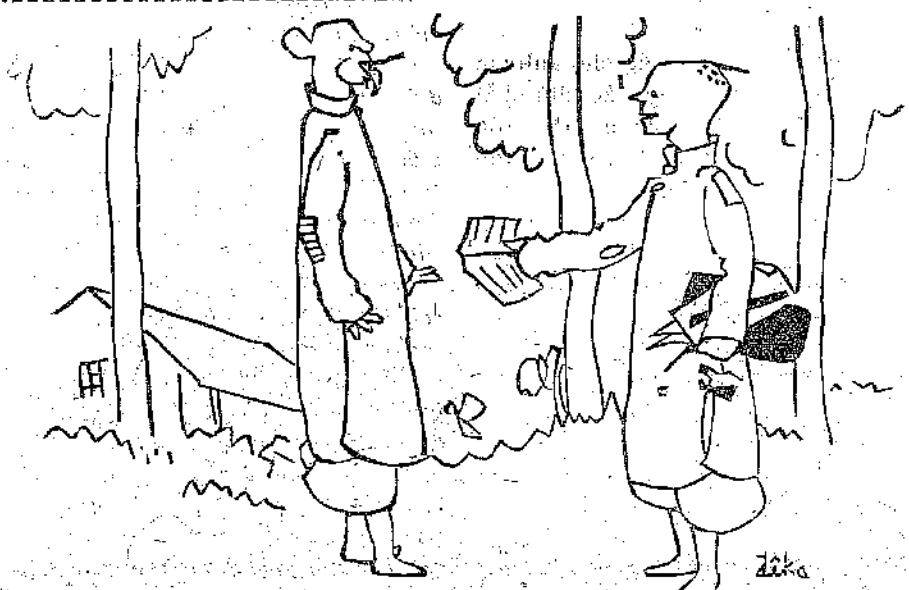
Nhưng rồi cô Kiềm sẽ cãi lại, viện lẽ rằng ở nước ta, đàn ông nhiều hơn đàn bà.

Ừ, lấy cái gì làm chuẩn đích mà bảo đàn bà nhiều hơn đàn ông ?

Chỉ có một cách là làm một bản thống kê, so số đàn bà với số đàn ông. Nếu đàn bà nhiều hơn đàn ông thì nên giữ lấy thuyết đa thê, và nếu đàn ông nhiều hơn đàn bà, thì chắc ông D... bằng lòng lắm... nên khởi sự lên cái thuyết đa phu...

Như vậy e rằng thuyết « một vợ một chồng » không bao giờ đứng vững, vì khó lòng mà số đàn bà vừa vặn bằng số đàn ông.

Từ Ly



### BĂNG CỜ CHẮC CHẮN

— Thưa cụ đây không phải là một bức thư. Đầu không có : « Nay tôi có này » (lời về hồi thăm) và cuối không có : « thì tôi lấy làm mừng lắm lắm. »

## HIỆU THUỐC TÂY HÀNG GAI

PHARMACIE de HANOI - 13, Rue du Chanvre, 13

HOÀNG-MỘNG-GIÁC VÀ NGUYỄN-HẠC-HẢI

BẢO-CHẾ HÀNG NHẤT TRƯỞNG ĐẠI-HỌC PARIS

Chính chủ - nhân tiếp khách và trông nom chế các đơn thuốc cần thận

CÓ BÁN : Rượu bổ Vin Tonique Alexandra 1895

docteur  
**NGUYỄN HẢI**  
 6, RUE DE COLOMB  
 (Góc ngõ Nam Ngự) — Giày số 410



# Đông Tuyết

(Tiếp theo)



là của Dũng vì ngoài kiểu vẽ kỹ-khỏi khác hẳn các hộp khác lại có một chữ D rất to ở góc. Loạn buột miệng hỏi :

— Cái hộp thuốc lá này của anh Dũng ?

Thảo mau tri vội đáp :

— Của anh ấy bỏ quên ở đây đã lâu. Nhà tôi lấy dùng.

Thảo vừa nói vừa lấy làm lạ, chưa hiểu vì cớ gì Dũng lại muốn lánh mặt Loạn, nếu thật Dũng về vì Loạn. Thảo cầm hộp thuốc lá mở ra thấy còu một điều liền mời Loạn hút. Loạn đỡ lấy hộp, cầm mân-mè trong tay, nói :

— Cái hộp này trông xinh lạ.

Nàng ngáp ngừng nhìn Thảo :

— Chị cho em xin.

— Chị xin để làm gì ?

Câu hỏi tự nhiên của Thảo làm Loạn ngỡ-nghe, nàng đáp :

— Em cũng chẳng biết để làm gì. Trông cái hộp hay hay, ngộ nghĩnh... Thôi, chị cho em xin.

Thảo không trả lời, đưa mắt nhìn sang bên buồng ngủ, như muốn phân trần cùng Dũng đứng sau cánh cửa.

Loạn cầm hộp thuốc, soay mình để lên tủ tré, bỗng nàng dăm dăm nhìn cái mũ dạ. Nàng không thể nào nhâm được : cái mũ mầu do xám kia, nàng chắc là của Dũng. Nhìn hộp thuốc lá, cái mũ và cái áo tơi còn ướt dầm nước mưa cùng về mặt ngõ gác của Lâm và Thảo, Loạn hiểu ngay. Nàng hỏi hộp, cất tiếng gọi to :

— Anh Dũng ! anh Dũng !

Dũng biết là trốn không nổi, ở trong phòng bước ra, vội nói chữa :

— Tôi thấy cô đến, vội đi ẩn để làm cho cô ngạc nhiên.

Loạn đứng thẳng dậy, hai con mắt mở to nhìn Dũng một lúc rồi lại ngồi xuống ghế, lẳng lẳng hai tay đặt lên ngực để trấn những tiếng đập mạnh của trái tim lúc đó. Bỗng nàng ngừng đầu, làm bộ tươi cười hỏi Dũng :

— Anh mới về bao giờ ?

Dũng đến ngồi bên bàn đáp :

— Tôi vừa mới về xong. Chị giáo cũng vừa mới cho tôi biết tin ngày mai...

Loạn hỏi giọng gay gắt :

— Ý chừng anh về để mừng em ?

Dũng đáp :

— Đó chỉ là tình cờ, vì tôi về đến đây mới biết tin mừng ấy.

Lâm nói khôi hài :

— Hết anh Dũng đi biệt tăm tích lại đến cô Loạn về nhà chồng. Đêm nay tình cờ thành một đêm họp mặt cuối cùng.

Loạn nói :

— Không biết nên buồn hay nên vui.

Thảo tiếp luôn :

— Nên vui. Mà muốn mừng cả mọi người, nhà sẵn có chai rượu kia, tôi xin tặng mỗi người một cốc.

Trong khi Thảo sắp sửa cốc bày trên bàn, thì tiếng nói truyện sen lẫn tiếng cười rộn rã trong phòng. Mọi người ra chiều vui vẻ mà Loạn coi bộ vui nhất trong đám. Dũng hơi lấy làm lạ về vẻ vui tươi thái quá của Loạn, đưa mắt lò mò nhìn bạn.

Bỗng chàng thấy Loạn đang cười nói vui tươi, hai con mắt tự nhiên sáng lên khác thường, rồi trên má ửng hồng vì ánh lửa, mấy giọt nước mắt long lanh từ từ chảy.

Ngượng nghịu, Dũng cúi mặt vờ ngắm nghía cái cốc thủy tinh để trên bàn. Chàng biết là mấy giọt nước mắt kia nhỏ ra vì chàng, chứ không phải nỗi nay mai phải xa cách bạn hữu.



của Nhất Linh

Thảo rót xong rượu, bưng một cốc đến đưa cho Loạn, và khi thấy má Loạn ướt dầm nước mắt, ngạc nhiên không hiểu vì cớ gì, đứng ngơ ngác nhìn mọi người. Ai nấy đều ngưng nghịu, đứng lẳng lẳng nhìn nhau. Thảo đặt cốc rượu bên cạnh chỗ Loạn ngồi :

— Chị sợ cốc rượu. Can chi mà buồn, chị lấy chồng gần gũi, còn gặp nhau luôn...

Rồi quay lại bảo Lâm :

— Chỉ tại cậu đấy thôi. Việc gì mà lời thôi nhắc đến những chuyện hội họp, biệt ly.

Loạn cúi mặt lấy vạt áo che miệng, nhưng vẫn không giữ nổi những cái thốn thốn làm rung động cả người nàng. Lâm nhắc cốc rượu lên nói to :

— Thôi, ta uống rượu sẽ hết buồn ngay. Nào có Loạn, anh Dũng...

Nhưng Lâm thất vọng đặt cốc xuống bàn, vì không ai hưởng ứng.

Dũng vẫn ngồi dăm dăm nhìn cốc rượu, không nhúc nhích. Sự yên lặng trong gian phòng lúc đó nặng nề khó chịu.

Lâm lẳng lẳng đứng dậy đi sang buồng ngủ, như muốn tìm một vật gì. Một lát, chàng lên tiếng gọi Thảo :

— Mợ sang đây, tôi nhờ một tí.

Lúc Thảo vào, Lâm ghé tai nói nhỏ :

— Chúng mình ở đây đừng ra nữa...

Thấy vợ không hiểu, chàng nói tiếp :

— Anh chị muốn nói truyện riêng với nhau, ta nên để họ tự do. Họ vờ vĩnh để mượn nhà mình làm chỗ hẹn hò gặp gỡ lần cuối cùng. Mợ tưởng tôi không hiểu sao...

Rồi chàng mỉm cười :

— Anh chị vờ vĩnh đóng trò đã khéo lắm !

Thảo biết là chồng đoán sai, nhưng không nói gì, chỉ lắc đầu thương hại.

Mãi không thấy vợ chồng ông giáo ra, Dũng lại ngồi gần chỗ Loạn, đưa mắt nhìn

**D**ŨNG vừa đi khuất sau cánh cửa thì Loạn bước vào phòng. Thảo hỏi :

— Hôm nay chị còn lại chơi được ?

Loạn tươi cười như hoa :

— Ấy trốn nhà sang thăm anh chị kéo ít nữa xa-xôi lại nhớ.

Thảo nói :

— Vợ chồng chúng tôi vừa bàn bạc để mai lại đặng chị.

Đứng sau cánh cửa, Dũng hồi hộp. Tiếng Loạn du dương lọt vào tai chàng như một khúc đàn xa xăm ở thời quá vãng đưa lại. Dũng để mắt vào khe cửa nhìn. Thấy vẻ mặt Loạn tươi cười, chàng lấy làm mừng rằng Loạn đã quên được mình và vui vẻ lúc bước chân về nhà chồng.

Loạn ngồi bên lửa, vừa hơ tay vừa nói :

— Máy hôm trước bàn cỗ bàn, hôm nay mới được nhân rồi một chút. Mai chị sang, chị chờ quên...

Bỗng nàng ngừng bật. Nàng vừa thoáng thấy cái hộp thuốc lá để trên bàn. Mới trông Loạn biết ngay

**IP III II - Y I E N**  
GUỐC TÂN THỜI

Nhà chế tạo: **PHÚC-LONG**, 43, rue des Graines  
(HÀNG ĐẬU) HANOI — Téléphone 251

HIỆU GIÀY LÓN NHẤT XỨ BẮC KỲ



**Phong Tài**  
43, RUE des PIPES  
HANOI

Chuyên  
gửi lỉnh  
hoá giao ngân  
khắp Đông Dương

SUCCURSALES  
2 et 18  
Rue des Paniers

bạn. Loạn ngượng nghịu, lấy vạt áo lau khô nước mắt, cúi mặt nhìn lửa và sẽ lấy mũi giày bứt những thanh củi đã cháy gần hết vào lò.

Loan cất tiếng hỏi trước :

— Bao giờ anh lại đi ?

Dững hỏi lại :

— Có mong cho tôi đi ?

— Không phải thế... Sao anh lại có cái ý nghĩ lạ lùng như vậy ?

Dững vội nói chữa :

— Không, tôi nói đùa đấy. Có lẽ mai tôi đi sớm. Nếu cần thì đêm nay đi cũng chưa biết chừng.

— Công việc anh cần đến thế kia à ? Tôi cứ tưởng anh về ở hẳn Hanoi ?

— Cũng muốn lắm, nhưng không thể được, không thể nào như thế được nữa.

Nhớ lại hôm gặp gỡ cuối cùng ở nhà Dững mấy tháng trước, Loan hỏi :

— Thế trước kia anh đi làm gì ?

Dững không đáp. Loan lại tiếp :

— Sao hôm anh đi, anh không cho em biết ? Anh có nhận được thư của em gửi cho anh hôm đó không ?

Dững sững sờ :

— Thư nào ?

Loan vội nói :

— Chắc anh không nhận được. Em hồi thế, chữ trong thư không có truyện gì quan trọng cả... Mấy hôm sau, em có lại đăng nhà anh trở lần nữa...

— Có lại tìm tôi ?

— Vâng. Nhưng anh đã đi rồi. Có bằng con chủ nhà ngộ-nghĩnh hết sức, nó tưởng em đến đòi nợ anh.

Dững cười đáp :

— Vì nó thấy những người đến chơi tôi toàn là người đến đòi nợ cả... Nhưng nợ ai, tôi cũng đã trả hết cả rồi...

Loan mỉm cười :

— Chỉ trừ có em, người khách nợ đến sau cùng là anh chưa trả.

— Nợ ấy thì không bao giờ tôi trả được. Mà cứ để nợ như thế, còn hơn là trả nợ nhau.

Loan nói :

— Nhưng anh đã trả rồi, mà anh chưa biết. Hôm đó em lên buồng anh lấy của anh cái gương con. Em bắt đồ đạc để trả vào nợ rồi.

— Cái gương ấy đáng là mấy mà có lấy.

— Nhưng đối với em thì, nó là quý... Từ đó ấy, ngày nào em cũng dùng đến nó... Mới có ba tháng

nay, mà em coi như đã lâu lắm rồi. Biết bao nhiêu việc lo buồn đã xảy ra cho em...

Dững ân cần hỏi :

— Những việc lo buồn gì thế cô ?

Loan thở dài :

— Đối với cái đời sống thừa của em thì việc gì chẳng là việc lo buồn. Dững chép miệng nói :

— Sao độ này cô sinh ra chán đời thế, cô Loan? Cô còn thiếu gì nữa. Cô nên vui vẻ là hơn. Mà đâu có thiếu cái gì chẳng nữa, cô cũng nên quên nó đi. Khi nào mình không có cái gì mình thích, thì mình nên thích cái gì mình có. Cô hẳn đã biết câu ấy.

Dững chỉ cốc rượu mời Loan uống rồi nói tiếp :

— Đến ngay như tôi, vất vả nay đây, mai đó, mà tôi cũng cho cái thân tôi là sung sướng nhất. Tôi đã quen sống cái đời mới của tôi, tôi lấy công việc hiện thời của tôi làm vui, mà cái vui ấy giúp tôi quên hẳn nỗi đau khổ riêng. Còn cô, nay mai cô về nhà chồng, tôi rất mong cô cũng sẽ thấy hạnh-phúc trong cảnh gia-đình mới... Tôi ở xa, nhưng thỉnh thoảng được tin cô, biết cô... biết cô vui vẻ sung sướng, đó là niềm tôi mừng hơn hết.

Loan đưa mắt nhìn Dững cảm động :

— Cứ ở gần nghe anh nói thì việc gì cũng dễ dàng cả. Nhưng xa anh thì đầu lại vẫn hoàn đấy.

Rồi Loan dụi dụi mắt nhìn Dững hỏi :

— Lần này anh đi bao giờ về ?

Dững đáp :

— Chắc là lâu lắm. Có lẽ hai, ba năm nữa. Khi về chắc cô đã tay bằng tay mang rồi.

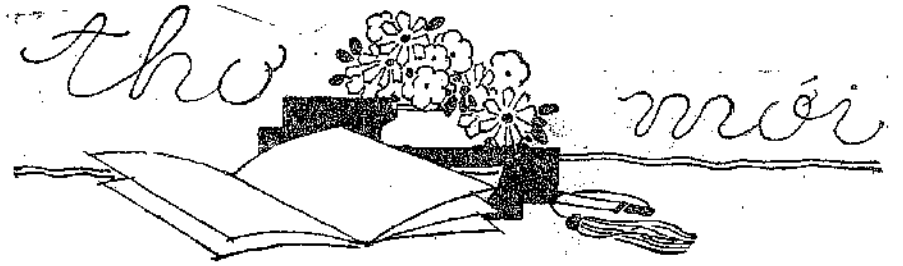
Loan và Dững đưa mắt nhìn nhau và cùng trong một lúc cùng cảm thấy hết cả cái buồn xa vắng-mệnh mông của cuộc phân ly, mà hai người biết sẽ dài cho đến ngày trọn đời.

Trong lò, ngọn lửa gặp chỗ củi khô vut bùng to lên, nhảy múa đùa rỡn với bụi than vàng lấp lánh. Hai người cùng ngồi lặng yên, mơ mộng.

Bỗng Dững đứng dậy cầm lấy cốc rượu còn đầy, buột miệng nói một mình :

— Thế là phải.

Rồi chàng nâng cốc lên, tươi cười mời Loan :



## TỰ TRÀO

Gửi cho Thế Lữ

Có một chàng kia tình lạ lùng,  
Cả ngày mơ mộng ở trong phòng;  
Vần thơ tìm quẩn trên tường trắng,  
Nhà rỗng không như túi rỗng không.

Có người bảo chàng : « Ông thi-sĩ !  
Cả ngày ngâm thơ làm ầm-ỹ,  
Xin ông xếp bút thử đi chơi,  
Cho chúng tôi nằm yên một tý ! »

— « Lâu lắm mình không ra đến ngoài  
Ừ thì xếp bút lại đi chơi !  
May ra kiếm được mười văn mới  
Về viết dăm bài kể cũng vui ».

Quảng bút trên bàn, chàng đứng dậy,  
Tay là mấy nếp quần nhàu gầy,  
Đội nghiêng chiếc mũ lượt phong sương  
Soát lại túi áo đầy những giấy.

Hón hờ ra đi như ông hoàng,  
Hai tay thọc túi dáng nghênh ngang,  
Lông suông man mác tình âu yếm,  
Chàng tưởng rằng ai cũng nhớ chàng !

— « Ô kia ! coi như anh Trương Quân  
Mà mình đã gặp bốn, năm lần ? »  
Trương Quân lãnh đạm, đầu hơi nhích,  
Khó chịu, vì thêm vướng bước chân !

— Cô soi rượu...  
Loan mỉm cười cầm lấy cốc rượu,  
nhưng không uống, chỉ ngược mắt  
nhìn Dững. Chàng nói tiếp :

— Có lẽ mai tôi đi sớm, không  
chắc ở lại được để mừng cô. Tôi  
thật lấy làm tiếc lắm.

Rồi chàng làm bộ, ngờ ngác hỏi  
to :

— Thế nào, chị giáo chạy đâu rồi ?  
Thấy Thảo ở trong buồng bước  
vội ra, Dững nói luôn :

— Anh chị ra uống rượu mừng  
cô Loan chứ...  
Rồi chàng cất tiếng cười ròn rã,  
tiếp luôn :

— Và để tiên tôi lên đường.  
(còn nữa)

Nhật-Linh

Lan-Sơn

— « Có lẽ chàng không nhận ra mình ?  
Ô này, lại cả em Như-Thanh !  
Đi đâu vội bấy người năm cũ,  
Cả đến em mà cũng lạ anh ? »

Lơ đãng Thành không tưởng đời dang ;  
Tôi gần, chàng sẽ như Thanh rằng :  
« Bấy lâu vui hưởng đường cao quý,  
Người cũ em còn có nhớ chăng ? »

Có nhớ anh chàng hay ngâm thơ  
Vi em ca ngợi bốn năm dư,  
Tình yêu đậm thắm, đời mơ mộng ;  
Rút cục anh chàng hóa ngân nga ! »

Cũng như mọi người, Thanh lạnh lùng :  
« Ai đi ốm môi giấc mơ mộng !  
Thần thơ vì thử giàu sang được,  
Thì xuất đời anh cứ nhớ mong ! »

Mặt tối, mắt hoa, giọt lệ chan,  
Bỗng chàng cất lớn tiếng cười vang :  
— « Ai ai họ cũng quên mình cả,  
Họ chẳng như mình nhớ với thương ! »

Đời tuy coi rẻ tấm lòng yêu,  
Ta vẫn là ta, thi-sĩ nghèo,  
Ca ngợi vì đời tình chắc ăn,  
Tình thương tha thiết, tình cao-siêu ! »

Hỡi Mộng Lông ơi ! ôi Thơ-Ngây  
Về thôi ! Lưu luyến mãi chi đây ?  
Về ta chung sống đời như trước,  
Lại đọc thơ vang suốt cả ngày ! »

Ta lại ca bao tình yêu đương  
Mà ta tưởng tượng ở văn chương,  
Cả đời sản lạn vì ăn-ái,  
Đời biết chung tình, biết cảm thương ! »

Về nhà, anh chàng điên của tôi,  
Chuyến này « ầm-ỹ » lại bằng hơi !  
Nhưng thơ vẫn ngự điều âu yếm,  
Tha thiết yêu thương hết mọi người ! »

Thơ

## CÙNG MỘT Ý TƯỞNG

Em bảo chị : Em chỉ đến hiệu Tài-Xuyên  
may áo thôi, chị à.

Mẹ bảo con : Đi đến Tài-Xuyên, mẹ sẽ may  
quần áo cho, đẹp lắm !

Hai chị em bạn : May áo đẹp nhất thì ?  
— Chỉ có hiệu Tài-Xuyên  
làm vừa ý tôi nhất

— Ở đâu ?  
— Ở Hà-Thành mà không  
biết câu ca-rào này à ?

Hà-Thành 16, Hàng Đại Tài-Xuyên may áo  
quần bà quý cô...

## BƯỚC THƯ NÊN ĐỌC

Dương-Sơn, le 28 Août 1933

Monsieur LÊ-LÂM, chargé de l'École de Dương-Sơn à Faifo  
à Monsieur Nam-thiên-Đương, Médecin à Hanoi.

Thưa ngài, tôi chuyên nghề lao-làm, tính thật hào-tôn, khi huyết-suy-kém, ăn ngủ ít, hay nhức-mệt, đau-trung, đau-mình, tế  
hần, mỗi giờ, tình-dục-kém, thân-thể-gầy-còm, tôi đã dùng hết các thuốc tây, thuốc-lâu, thuốc-á, mà chẳng công-hiệu-gì  
cả, từ khi tôi dùng thử thuốc "BÁCH-BỘ-THIỆT-HUYẾT SỐ 25" của ngài, (giá 1\$50) thì thấy trong mình khỏe-mạnh, tinh  
thần-thịnh-vượng, khỏi hết các bệnh, thực là thử thuốc rất quý, tôi đã giới thiệu cho nhiều người dùng thử thuốc ấy, mà đều  
được công-hiệu-cả, vậy có mấy lời cảm-tạ ơn ngài đã có công nghiên cứu chế ra món thuốc-rất quý ấy. Kính-thờ, LÊ-LÂM.

Xin giới thiệu : thuốc này có bán tại Nam-thiên-Đương, 46, phố Phúc-Kiến, Hanoi — Mai-Linh, 62, Cầu-đát,  
Haiphong — Chi-điểm 440, phố Khách, Nam-Định — Tào-phúc-Hòa, 80, phố Ninh-Xá, Bắc-Ninh — Rang-Bồng-Niết-tri,  
Bác-lương-Lông, Phú-Thô — Nguyễn-Long, Ninh-Bình — Vinh-lương-Trương, Vinh, Vinh-Trương, Huế — Thanh-Thành,  
88, Pellerin, Saigon, và các đại lý khắp các tỉnh xứ Đông-Đương.





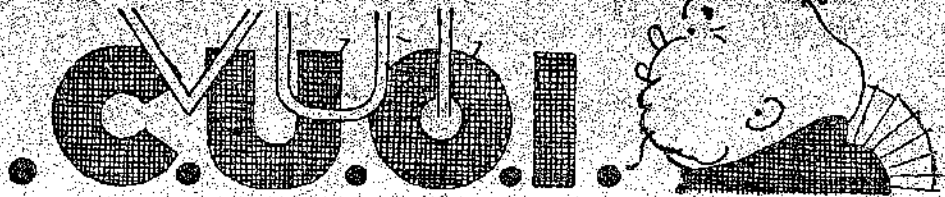
— Em yêu cụ quá, em coi cụ như nửa mình em.  
— Hơ hơ! Thế nửa trên hay nửa dưới thế cô?

## TRẢ LỜI ÔNG ĐỨC PHÒNG

Cảm ơn ông đã có lời thăm hỏi  
Và đã « thương tâm » khi nghe nói tôi  
Nhưng bệnh tôi, nào có chỉ đau?  
Chỉ qua quit nhức đầu và chóng mặt.  
Vi đạo nọ, khách hàng quá đắt,  
Bệnh nhân nhiều, nên vất vả luôn,  
Nào bệnh gan, bệnh ngực, bệnh kiết,  
Trăm, nghìn thứ đổ dồn vào một lúc.  
Là Bác-sĩ nhưng cũng không khỏi nhọc,  
Lại gêu nghề, tôi muốn giốc một lòng,  
Đầu hiểm nghèo, nào giám quản chỉ  
Bởi vì thế nên tôi cũng... lẩn dưng ra  
Song không phải là thầy lang dốt,  
Cắt thuốc nhà chỉ uống một vài thang,  
Tôi chữa tôi, nay lại khoẻ như thường,  
Lại sáng suốt, lại giỏi giang hơn trước  
Chả có thể, vừa đọc qua mấy chữ  
Của thư ông, tôi cũng đã biết rằng:  
Chính ông đây cũng chẳng nên miêng:  
Ông đang mắc chứng mơ màng bất trị,

Và cái bệnh óc thiếu phần trí tuệ,  
Giờ đơn tôi, ông xem trước để quên sau:  
Vị kim-ngân chữa kinh tế đã làm sao?  
Còn bệnh kim-khánh-cho người đau  
Là một phép gia truyền hơi bi mật,  
Ông đừng cố tìm vì sẽ mất công toi.  
Đề khi nào tôi hết khách rồi  
Sẽ công bố cho mọi người được biết.  
Đến như phép trục thũng tai cho người  
Đó chỉ là một việc ông đã lầy bầy.  
Ông chưa khỏi rên mà đã vội tìm ông  
Thêm bệnh ấy giắt giàng càng khó chữa.  
Vốn có tư tâm, nên tôi không nỡ  
Dè cho ông mang bệnh hoạn suốt đời,  
Vậy khuyên ông kíp phải nghe tôi  
Mua « minh trí » độ vài mươi yến,  
Ba chục tấn « tương năng », « sáng kiến »  
Đem sắc lên rồi uống đến khi say,  
Độ mười hôm là bệnh tui ngay,  
Rồi muốn cốt cở Lêta thì lên đây mà cợt.

Dr de Lê ta



Của N. T. Dũng Huệ

### I. Trong hiệu cao lâu

— Nay anh bồi, sao anh chỉ dọn  
toàn cả uớt?  
— Thưa ngài, tôi biết sao được,  
vì tôi mới đến ở đây có 6 hôm.

### II. Diệu kế

— Nay anh, anh thử nghĩ trong  
hồi kinh-tế khuyển-bách này mà tôi  
tìm được một kẻ này có diệu không?  
— Kể gì?  
— Sáng nào đi đến sở, tôi cũng  
chạy theo xe kéo, như thế đã mau  
mà mỗi dạo lại đỡ được năm xu.  
— Thế sao anh không chạy theo  
xe taxis đã mau hơn mà lại đỡ tốn  
mỗi dạo những năm-hào, lợi hơn?

### III. Cơn buồn có lý

Hai ông đốc-tờ gặp nhau giữa  
đường...  
— Tôi xem ngài hôm nay có vẻ  
buồn rầu lắm.  
— Vâng, cũng tại người bệnh  
mà tôi chuyên chữa bấy lâu.  
— Ừ, người ấy ốm trở lại sao?  
— Thật hẳn làm cho tôi chán  
ngán vô cùng.  
— Sao, bệnh nhân ấy chết rồi à?  
— Không, nhưng bấy lâu chỉ có  
người ấy mới tới, nay hẳn lánh mạnh  
rồi.

### IV. Không sợ

Lý Toét mới đi xe lửa lần đầu,  
nên lúc xe chui vào hầm thì cụ hốt  
hải hải người ngồi bên cạnh:  
— Lạ quá, xe thỉnh linh sao lại  
chui vào chỗ này, tôi tắm ghê sợ quá,  
ông có biết đi về đâu không?  
Ông khách biết Lý Toét quê, định  
phỉnh chơi:  
— Nói vậy thì đủ biết cụ đi lăm  
lầu rồi, vì lầu này đang chạy  
xuống địa ngục.  
Lý Toét ra vẻ đắc ý:  
— Nhưng tôi không sợ, vì tôi đã  
mua vé khứ hồi.

Của H. Q. Đức

### Triết lý

— Đông tây có thể gặp nhau được  
không?  
— Có lắm chứ!  
— Gặp nhau ở chỗ nào?  
— Cứ hỏi các me tây thì khắc biết.

Của Đ. V. Ngời Đò-len

### Truyện, trò

Một hôm có mấy người về vùng  
suối đang ngồi nói chuyện, tự nhiên  
nghe đánh âm một cái.

Người thứ nhất — Thùng ca-lông  
bắn ở đâu bác ạ!

Người thứ nhì — Thét đấy!

Người thứ ba — Thăm rõ ràng!

Người thứ tư — Ông nạnh mà nị!

Người thứ năm — Nón hay thao ấy.

Người thứ sáu — Không phải thùng  
ca-lông, mà thét, thăm, nón, ống  
nạnh cũng không phải, chắc hẳn thiên  
nói đánh ở đâu đấy.

Của N. V. Thọ Hadoug

### Sự thực

Kỳ thi sơ-học yếu lược, Tâm được  
vào vấn đáp.

Quan trường hỏi — Trong ba loại:  
động vật, thực vật, và khoáng vật,  
thì loài nào có vú?

Tâm (dõng dạc đáp) — Băm,  
động vật và thực vật ạ.

— Thực vật cũng có vú à? Thử  
nói xem nào?

— Thưa, cái vú dừa ạ.

—... ??

### THỀ LỆ CUỘC THI CƯỜI VÀ THI TRANH KHÔI HẢI

Mỗi bài không được quá 30 giòng.  
Trauh vẽ chiều ngang 12 phần tây,  
chiều cao độ 10 phần.

Mỗi kỳ sẽ đăng lên những bài và  
trauh mà bản báo xét là hay nhất.

#### a) về cuộc thi vui cười:

Giải nhất: các thứ sách đáng giá 3\$00.

Giải nhì: các thứ sách đáng giá 2\$00.

#### b) về cuộc thi tranh:

Giải nhất: các thứ sách đáng giá 3\$00.

Giải nhì: các thứ sách đáng giá 2\$00.

Bản-báo sẽ gửi cho những người  
được thưởng một cái phiếu lấy sách  
và cái bảng kê các thứ sách tây, nam  
của một hiệu sách. Rồi các bạn sẽ  
chọn trong đó, muốn quyền nào thì  
gửi phiếu lại hiệu sách đó lấy sách.  
Các bạn muốn lấy giấy bút hay các  
thứ khác trong hiệu đó cũng được,  
miễn sao cho đủ số tiền thì thôi. Tiền  
gửi về phần các bạn chịu. Hoặc các  
bạn muốn đổi lấy bảo hiều không lấy  
sách cũng được.

## CHÓ' BỎ QUA

Về phương-diện quảng-cáo không gì hiệu  
nghiệm bằng nhờ phòng C.P.A. trần-thiết  
của hàng và trưng bày hàng hoá

Vì C.P.A. có những nhà chuyên-môn trông-  
nom như ông Nguyễn-cao-Luyện Kiến trúc-  
sư và hai ông Tô-ngọc-Vân, Ng.-cát-Tường

Xin mời lại thương-lượng  
với M. Nguyễn-trọng-Trạc

Bureau PHONG-HÓA

## THUỐC LẬU

# HAY NHẤT

(Thuốc lậu THƯỢNG-ĐỨC)

đã phân phát kỹ-càng bán tại Thượng-Đức, 27, phố Nhà Chung (Mission) Hanoi; nhẹ 2,  
4 ve; nặng 6, 8, ve mỗi ve giá 0 \$ 50.

Kiến hiệu trong 4 tiếng đồng hồ, không công-phai, không hại sinh-dục, hợp phủ tạng  
mọi người mà bệnh nặng và lâu đến đâu dùng cũng khỏi, trăm người không sai một. Có  
nhận chữa khoán, không khởi không lấy tiền, một giá đặc biệt để chiêu khách trong 2  
tháng kể từ 10 Novembre 1931. Ở xa biểu tiền cước phí.

THU TỪ VÀ MANDAT ĐỀ: THƯỢNG-ĐỨC, Hanoi

CẦN NHIỀU ĐẠI-LÝ Ở CÁC NƠI

L.T.S. — Bắt đầu từ kỳ này, mỗi tuần lễ các bạn sẽ được thưởng thức những bức tranh của Tô-tử, một họa sĩ đã nổi tiếng về lối vẽ khôi hài, nay mới nhận giúp Phong Hóa và để dành riêng cho các bạn đọc báo P. H. những bức mà ông cho là có lý thú nhất.

# NHỮNG CÁI SỢ Ở HỘI CHỢ



Cái này thì trẻ con sợ.

Cái này thì người nhớn sợ.

Còn cái này thì... cả trẻ con và người nhớn đều sợ.

## HỘI VẠN QUỐC TIẾT KIỆM

Hội tư bản dưới quyền kiểm soát của nhà nước về cách tính toán để góp tiền cho thành vốn ở bên Pháp và bên Algérie cùng dưới quyền kiểm soát của Phủ Toàn-quyền Đông-pháp  
 Vốn của hội đã nộp đủ cả rồi là: 1.000.000 lượng bạc Thượng-Hải và 8.000.000

**XỔ SỐ HỘI VỐN CHO PHIẾU TIẾT-KIỆM.** — Mở ngày 28 Novembre 1934

Chủ tọa: Ông Lưu Cảnh, Hội-Trưởng phòng Thương-Mại Hoa-Kiến ở Cholon (Namky)

Dự-kiến: Các ông: Tsat Sang Ye, Vũ Thế Thân cùng Quan-Thanh-TRA đương quyền kiểm-soát của các hội tư bản.

Cách thức số 2 - Bộ số 690 đã xổ trúng		Cách thức số 5 - Xổ số hoàn nguyên vốn - Bộ số 130	
5613	Ông Lang Hào ở Long Xuyên mới góp có 120\$ nay được lĩnh về	\$ 500,00	
3894	- Nguyễn Văn Sang, 78 phố Charron ở Hanoi mới góp được 92 \$ nay được lĩnh về	500,00	1.000,00
2935	- Hồ Môn ở Quỳnhon mới góp 30\$ nay được lĩnh về	250,00	
9680	- Văn đức Canh ở Hưng Yên mới góp được 34\$, nay được lĩnh về	250,00	
	Hai phiếu số 215, 1227 - Không đóng tiền tháng		
Cách thức số 3 - Bộ số 174 đã xổ trúng		Xổ số miễn góp về cách thức số 5 - Bộ số 1210	
1508	Ông Nguyễn hữu Thới ở Cầntho, mới góp được 88\$ nay được lĩnh về	250,00	
	<b>Sổ số chia tiền lợi - Số tiền chia là: 442\$75</b>		
654	Ông Lâm Hàn ở Saigon	422,75	
Cách thức số 5 - Xổ số hoàn vốn gấp bội			
22414	Phiếu này chưa phát hành		
		1412 A	Ông Trần Văn Thái ở Saigon, mới góp có 5\$ cho phiếu
		6799 A	- Nguyễn Văn Lợi, 13 phố Courbet ở Sontay mới góp có 6\$00 cho phiếu
		7495 A	- Phú Hồng Thành ở Phú Quốc mới góp có 6\$ cho phiếu
		16879 A	- Huỳnh công Sai ở Gia Định mới góp có 1\$ cho phiếu
		46911 A	- Huỳnh Văn Nho ở Sadec mới góp có 1\$ cho phiếu
		18926 A	- Phạm Đức Tân ở Hảiphong mới góp có 1\$ cho phiếu

Sáu phiếu trên đây được đổi lấy một phiếu 200 3227, 5926, 9266. Phiếu không góp tiền tháng

Món tiền hoàn vốn gấp bội cho phiếu số 5 về tháng Décembre định là 5000\$. Kỳ xổ số sau nhằm vào ngày thứ sáu 23 decembre.



# CÂU TRUYỆN TRÊN TÀU THỦY

Truyện ngắn của LETA

NHAN nói đến những sự kiện nhiều trên tàu thủy, người đàn ông trạc 50 tuổi, mặc áo bông, đeo kính trắng-gọng vàng. Trong ra về một ông kỹ về hưu, năm hũ thuốc phiện trong phòng hàng ba của chiếc tàu chạy Hongay, có lẽ cho tôi nghe câu chuyện như sau này:

« Tôi biết một người kể chuyện rất giỏi, tên là hai Nhiều, người Ninh-bình. Bác ta rất thông minh, thiệp nhã, lại « quân tử » nữa. Quân tử trong phương kể cấp — có nghĩa. Không bao giờ bác thêm lấy của người nghèo, cũng không hay lấy của ai mấy khi. Ăn cấp đôi cơm, đó chỉ là một cách giải trí của tay chơi bay có thể nói là một... « nghệ thuật ». Bởi thế việc lấy cấp càng khó, càng nguy hiểm. Hai Nhiều càng thích. Mà đã « nhảm » món nào, tất món ấy phải làm tiên, và đã có ý lấy tất không bao giờ lấy hụt.

Từ lúc mới quen nhau do một sự ngẫu nhiên — quen nhau kể đã có trên 10 năm nay — hai Nhiều không dấu tôi cái tri hướng thích ăn cấp ấy. Năm « đối diện hên-bản đèn », bác ta thường đem những « công cuộc hành động » của mình thuật lại với tôi. Nhiều truyện ly kỳ và lý thú lắm, kể không xiết được. Nhưng tôi chỉ chú ý đến truyện này, vì nó khác thường hơn; hai Nhiều thường nhắc lại luôn và gọi đó là một cái khó đáng tức cười, một sự « thất bại » của mình lần thứ nhất.

Hồi ấy hai Nhiều đang trở tài nghệ trong máy sòng bạc ở Haiphong. Bác ta thì nghiêm ngón khôn khéo trên túi ai là cái túi ấy phải rộng. Nhưng bác lại có tính máu mề, được đồng nào của con bạc thì lại nướng cho nhà cái hết. Đang lúc lập một mưu « chưa xuất bản » để ăn to, bỗng có tin nhà ra báo cho biết rằng vợ hai Nhiều ốm nặng.

Là ăn cấp, nhưng cũng là chồng tốt, hai Nhiều phải đến vay tạm tôi dăm đồng để về thuốc thang cho vợ. Rồi ngay chiều hôm đó đi tàu thủy xuôi Nam. Xuống đến đầu, công việc thứ nhất của bác là xem xét mọi nơi: bác mong gặp được cái may có thể giúp bác được ít tiền nữa. Nhưng hành khách tuy đông mà không người nào có « máu mặt ». Phần nhiều là những người buôn bán, túi tiền không xứng với tài hoa của bác; hay những người phu mỏ ốm giờ trở về. Hai Nhiều thấy họ lại cần thận để phòng giữ các gói hành lý hoặc đồ đạc và thấy một vài tên ăn cắp quên lãng vàng trong đám ấy, thì bĩu môi ra « đáng kính bĩ ». Bác thông thả đến ghé ngồi trên mép chiếu ở gần buồng máy, uể oải mượn cái điều cây rit một hơi

roi ngả lưng dựa vào cái cột sắt ngủ gà ngủ gật cho đến khi trong tàu lên đến.

Bỗng những tiếng ồn ào gần đó nổi lên. Bác mở mắt một lát ra coi rồi lại nhắm lại. Những tiếng ồn ào lại thành tiếng quát mắng và tiếng van lơn. Bác khò chìa, phải mở cả hai mắt ra thì thấy người mại-bán đang sà sời một người nhà quê thiếu tiền tàu và nhất định đuổi người ta xuống. Hai Nhiều bức mình quá, đứng lên can thiệp, thì người nhà quê kia lấy lấy tay để, vừa nhún vừa kêu:

— Bẩm ông, con về Nam, nhưng thiếu mất một hào. Con nói với chủ ấy cho chịu đến khi lên bến, con vay con trả, mà chủ ấy không nghe.

Tên Khách chú thì cứ luôn mồm:

— Cái lấy từ tàu, không có tên thì ti làm gì? Không có tên thì xuống chứ!

— Tôi chỉ thiếu có một hào chỉ, báo đến Nam thì tôi trả kia mà.

— Tên Lam! tên Lam thì cái nì sếu tí à? Không! cái lấy phải xuống tây, không có lỗi thôi.

Người nhà quê lại hết lời nói khéo mà tên Khách vẫn nhất mực không nghe, sau hai Nhiều phải gắt:

— Thì người ta đến bến là có tiền, việc gì mà phải làm dữ thế. Hay là giữ lấy hành lý của người ta để người ta chuộc sau không được ư.

Tên Khách lờm:

— Cái nì không có piết! hành lý nó có cái này thì lấy làm gì!

Người nhà quê chỉ có cái lồng gà rỗng, với trong đó một gói mo chừng đựng com nầm, và hai cái nôi đất mới, miệng bưng bằng giấy nhật trình.

Hai Nhiều đã hối hận vì đã dây vào việc này, lại cứ bị người nhà quê kêu nài mãi:

— Ông làm ơn nói với chủ ấy hộ. Con thế nào cũng vay trả chủ ấy, chứ bắt con xuống bến này bây giờ, thì khổ cho con quá, con lạy ông.

Còn người Khách thì cứ:

— Lạy ông! lạy ông! cái lấy có tên ti tàu thì ti tàu mà không có thì trưng ti... lạy ông cái gì cơ ló!

Rồi hăm hở toan tóm ngực người đàn ông kia lối đi.

Sự bất bình liền sôi trong máu hai Nhiều. Bác ta chợt thấy mình là người anh hùng kẻ cả, liền gạt tên Khách ra, rút tờ giấy bạc quảng vào mặt nó, bách dịch nói:

— Bán một cái vé về Nam-dinh, giữ lấy một hào của người này nữa, rồi trả lại tiên.

Tên Khách đưa vé xong vừa lăm

đam quay đi thì hai Nhiều lại giữ vai ken ken lại.

— Từ này phải nhà nhân với khách đi tàu chút nữa, nghe không?

Nói đoạn, bác ta về chỗ cũ ngồi lẩn bô không thêm để ý đến những câu trâm trở khen ngợi của mọi người gần đó.

Người nhà quê thì cảm ơn đi, cảm ơn lại, đưa cái điều cây mời Nhiều hút và xin miếng trầu của một bà ngồi bên cạnh mời Nhiều ăn. Lại đem nong nôi làm án vật và kể với Nhiều để che sự hổ thẹn thiếu tiền lúc này. Lúc hai Nhiều thoát được những lời từ tế thái quá đó thì người nhà quê lại đem cái lồng gà đến bên như ý gửi mình coi hộ để ra đặng lái tàu.

Hai Nhiều ngồi bật cười một mình, không ngờ đầu người mà ai cũng chế cũng ghét, nay lại là người được người ta yêu trọng đến thế. Bác ta lăm lăm nói:

— « Giá thử ngài có của nhét chặt túi, chứ không có mấy cái nôi đất kia, thì có lẽ ngài phải chửi đến mấy đời ông tổ nhà tôi chứ chẳng không ».

Rồi nhớ đến những ngón khôn khéo, gian xảo của bác từ trước đến nay, bác thấy việc vừa rồi làm cho trái tim kể cấp của bác hơi cảm động. Không phải là vì bác đã làm được một điều thiện — thiện với chẳng thiện thì bác có cần gì? — nhưng vì thấy cái cảm giác đầu tiên được những người hiền lành tin bác một cách chân thật. Hai Nhiều nghĩ bụng:

— Hoài của! giá bọn này nhiều tiền thì chỉ đưa tay một cái cũng lấy được như bốn, không phải lừa lọc, dính mớ.

Đợi mãi người nhà quê không trở lại, hai Nhiều ngảnh nhìn bốn phía thì thấy người ấy nằm ngay cạnh đó, đã ngủ một giấc bình yên vô cùng! Bác ta bĩu môi bật ra một tiếng cười khế rồi cũng dẹp chỗ ngủ nôt.

Sáng hôm sau thức dậy thì hai Nhiều đã quên việc vừa rồi. Tàu tới Nam-dinh, bác ta vừa bước lên bến, thì người nhà quê, tay xách cái lồng gà rỗng, đã đứng chờ đó và mời bác lên soi với hầu một bữa rượu cảm ơn.

— Đến đây thì chúng tôi đã có nhiều người quen, chúng tôi sẽ trả lại số tiền ông cho giặt hôm qua với lại xin ông để chúng tôi đền đáp lại ông một chút.

Hai Nhiều nóng về Ninh-bình ngay nhưng từ chối thế nào người nhà quê cũng không nghe:

— Chả mấy khi gặp người tử tế như ông, nếu ông không cho tôi được trả

son, thì tôi ăn hạn mãi. Nào, mời ông, xin ông đừng từ chối, phải lòng tôi.

Thấy vẻ chân thành của người nhà quê và biết không khi nào họ để cho mình đi ngay, hai Nhiều phải ưng theo vậy.

Người nhà quê mừng rỡ:

— Thế thì quý hóa quá! chúng tôi chẳng dám phiền giữ ông lâu...

— Nào có gì mà bác phải bày về ra...

— Không, nếu không có ông thì hôm qua chúng tôi bị rầy rã lắm.

Câu lễ phép đi, câu lễ phép hơn đáp lại; cứ thế đến chừng năm phút, khi hai người bước tới hàng com gần đó thì câu chuyện kết luận bằng một câu không lễ phép mấy, nhưng nghe cũng vui lại:

— Bà hàng đầu, làm cho tôi một mâm rượu thực ngon ấy nhé, mà làm mau lên, ông quý khách của tôi vội.

Hai Nhiều ngạc nhiên, bụng bảo dạ:

— Có lẽ nào một người đi tàu thiếu tiền mà lại dám tiêu rộng rãi đến thế, hay là họ lại định nhờ khéo mình thêm một bữa com nữa đây?

Nhưng thấy nhà hàng ra chiều quen thuộc người nhà quê, nên Nhiều ta cũng yên bụng. Uống xong một bát nước, người nhà quê bỗng gọi bảo một người nhà quê khác đứng chờ đó, đưa cho hắn cái lồng đựng gói mớ với hai cái nôi đất:

— Chú Ba về làng trước, đưa cái này cho bu nó cất đi, tôi còn bận chút, xong về ngay.

Rồi quay lại bảo hai Nhiều:

— Nào bây giờ mời ông vào hàng, soi với tôi chút com rồi lại xin tiền ông lên đường không dám giữ.

Com rượu xong, thấy người nhà quê lấy túi tiền trong lưng ra chỉ tiền com, hai Nhiều không hiểu ra sao toan hỏi thì sợ bất tiện. Đến lúc đưa chân ra ga, người kia lại nhất định nài lấy vé cho mình. Hai Nhiều lại càng kinh ngạc. Người nhà quê thấy vậy mỉm cười và thông thả nói:

— Thưa ông, ông lấy làm lạ cũng phải. Nhưng việc thiếu tiền hôm qua, chỉ là một mẹo dấy thôi. Tàu « Chân-Long » này có tiếng là lắm kẻ cấp. Chúng tôi có tiền mang theo mà không làm thế, thì giữ sao được?

— Vâng, nhưng tôi thấy ông chỉ mang có hai, ba đồng thì tội gì phải thế?

— Nếu hai, ba đồng thì cái đầu chẳng được. Đây tôi lại dón một món tiền lớn về để mua cái phó lý cho tôi, lo cưới vợ cho thằng cháu, lo khao, lo vọng...

— Ở thế ra...

## Réveillon Noël 24 Décembre 1934

Tuần lễ này rạp **Palace** đổi trò vào ngày THỨ HAI 24 Décembre 1934 đúng vào đêm Réveillon Noël để chiếu một phim ĐẶC BIỆT - VUI SUỐT TRÒ nhan đề là:

### LES BLEUS DE LA MARINE

do FERNANDEL sắm vai chính. Các tài tử pha trò khôi hài rất khéo vui suốt buổi lại có những bài hát rất hay của linh thủy. Những giọng hát này du dương thánh thót nghe rất êm tai mà các bạn đang mong đợi được nghe. Phim này chiếu từ thứ hai 24 đến chủ nhật 30 Décembre 1934.

SẮP CHIẾU: MỘT PHIM KIỆT TÁC:

JEUNESSE

**LE STYLOS VASTYL 32**  
MARBRÉ 11 c/m PLUME EN OR 18 CARATS  
Prix: 2\$20

Giá tiền mượn sách

1 tháng	0\$70	—	3 tháng	1\$75
6 tháng	3.50	—	12 tháng	7.00

**NAM-KÝ THƯ-VIÊN**  
39, Phố Bờ Hồ, 39 — Hanoi

Tiền-thuyết

**CẬU TÂM-LỢ** đang in  
CHUYÊN CHỮA BÚT MÁY và ĐÓNG SÁCH



## CINÉMA PALACE

LE MEILLEUR SPECTACLE DE HANOI  
TUẦN LỄ NÀY: Chiếu phim:

### L'AGONIE DES AIGLES

Một phim lịch sử đồng rất công phu — Y phục mặc theo đời vua Napoléon — phong cảnh rực rỡ lại có những cuộc đấu gươm kinh thiên động địa. Xin nhớ kỹ phim này chỉ chiếu đến chủ nhật 23 Décembre là hết.

## CINÉMA OLYMPIA

Từ thứ sáu 21 đến chủ nhật 27 Décembre 1934

Chiếu phim:

### COUPS DE ROULIS

MAX DEARLY sắm vai chính. Max Dearly hết sức trẻ tài trong phim này ai xem cũng phải cười lăn lộn lại thêm thêm những điệu hát tuyệt hay.

— Vàng, tôi về chuyện này đem những ngót năm trăm bạc, mà để kẻ cắp biết, thì tôi có khi cũng không về được tới nhà.

— Nhưng ông giắt trong mình thì...  
— Chết ! giắt trong mình nguy hiểm lắm. Tôi phải bỏ vào một cái nôi đất trong cái lồng chú nó đem về ban này đó.

Rồi vừa cười người nhà quê vừa tiếp:

— Cái lồng gà với mấy cái nôi, mà lại của một anh nhà quê không có lấy một hào để trả tiền tàu... ông tính, còn kẻ cắp nào để ý đến nữa. Nếu tôi không nghĩ đến kẻ ấy thì ngu yèn sao được... mà nếu không làm thế thì sao tôi được gặp người quý hóa như ông.

Xe đến ga, hai Nhiều bước lên toa ngồi mà vẫn còn choáng người đi vì tiếng của. Bác ta tìm hết tiếng độc địa để rửa cái trí khôn ngu ngốc của mình và tự hứa rằng lần sau đi lâu không nên coi thường những cái lồng gà trong đưng có hai cái nôi đất.

Ông ký giả thuật xong câu chuyện, nghĩ một lát rồi sẽ hỏi tôi:

— Thấy làm ơn cho biết mấy giờ rồi.

Tôi móc túi thì, lạ chưa, cái đồng hồ của tôi đâu mất. Ngảnh nhìn thì ông kia đang nhách miệng ra cười:

— Bây giờ mười một giờ hai mươi. Đồng hồ của thầy nhanh năm phút.

Rồi cần nhắc chỉnh cái đồng hồ của tôi trong tay, ông ta đưa trả lại tôi:

— Cái này không được tốt, ông mua chắc chỉ độ tám, chín đồng. Mà còn cái vi này! dù khi người ta chỉ có bốn, năm đồng bạc rách đưng trong đó, người ta cũng nên cất kỹ hơn một tý. Túi của thầy có cục sao không cài?

Tôi chỉ lấy vẻ rất ngạc nhiên trả lời ông ta, mãi sau mới nói:

— Ô! cụ lấy của cháu đó ư? Hay cụ chính là...

— Là Hai Nhiều? Không! tôi thăm sao được với bác ta. Đây chỉ là mấy ngón bạc dầy tôi để đùa hỡn chơi, xem raket cũng tài đây chứ.

Tôi cũng gượng gáp với mấy tiếng cười của ông ký nghiệm, cất vi tiền và đồng hồ của tôi vào túi và tự nghĩ:

— «Biết đâu Hai Nhiều chẳng là người đàn ông lạ lùng này?»

Léta

# NHỮNG VIỆC CHÍNH TRONG TUẦN LỄ



**XÃ XỆ** — Nay bác lý, làm sao con bò của bác Ba Ech nó chạy rông lên thế?  
**LÝ TỌÉT** — À hôm nay quan cây về đấy mà.  
Các bạn tìm xem quan cây về đến đâu rồi?

## Bỏ kiểm duyệt báo chí quốc văn ở Nam-kỳ

Saigon. — Hôm 15-11 mới rồi, quan toàn quyền Robin đã ký mệnh lệnh bãi phòng kiểm duyệt ở Nam-kỳ bắt đầu từ 1-1-35. Người đã thảo dự án này là quan Khâm-sứ Marty.

Ngoài ra, chính phủ không ra thêm đạo nghị định nào hết để hạn chế quyền ngôn luận. Song vẫn phải theo chỉ dụ Varenne năm 1917 là trừng phạt nhà viết văn, nếu phạm vào tội hủ bại Việt-Nam Hoàng-đế, chính phủ Bảo hộ hoặc chính phủ Nam triều.

## Tại Đại hội nghị kinh tế và tài chính

Tại Đại hội nghị kinh tế và tài chính, hội đồng đã:

- 1- Chuẩn y việc hạ thuế riêm bản xứ và dự định tăng thuế riêm ngoại quốc.
- 2- Rút về bản dự án về việc sửa đổi lại thể lệ thuế bắc, nam, không bản địa.
- 3- Bãi khoản phụ cấp của các hội viên đi dự hội nghị do nghị định ngày 14 Aout 1934.

## Quanh việc quan Công sứ Sơn-la bị đầu độc

Ông châu Cầm văn Dzung, tỉnh nghị về việc đầu độc quan Công sứ Sơn-la Saint Poulouff đã bị bắt giam.

Có người nói, ông Saint Poulouff không phải bị đầu độc mà chính ông đã uống làm phải thuốc độc nên thiệt mạng.

## Đoạn đường sắt Tourane Quảng-ngãi đầu janvier này sẽ được giao thông

Saigon. — Quan tổng thanh-tra Công chính đã cho hay rằng đến janvier này, đoạn đường sắt Tourane — Quảng-ngãi sẽ mở cho sự giao thông, còn đoạn Quảng-ngãi — Qui-nhon sẽ mở vào juin.

## Thuế môn bài có hy vọng được giảm

Hanoi. — Thuế môn bài của thành phố năm 1935 dự thu được 578.000p mà năm 1934 số dự thu được có 400.000p. Hội đồng thành phố xét như thế, nếu tiền môn bài thu được bằng số đã dự tính trong ngân sách năm 1935, thì thuế môn bài có thể giảm đi được.

## Khánh thành xe Micheline

Hôm 8. 12, quan Thống sứ Tholance đã đến ga Hanoi dự lễ khánh thành chiếc xe Micheline của sở công ty hỏa xa Vân-nam. Xe này to bằng một toa xe lửa, trong có riêng từng ghế như autocar, rất lịch sự. Tốc lực là 120 cây số một giờ nhưng vì đường sắt hẹp nên chỉ cho chạy 90 cây số một giờ thôi.

Chiếc xe Micheline này sẽ cho chạy đường Hanoi — Phố-mới. Công ty định sẽ cho mấy cái nữa chạy trên đường Hanoi — Hải-phong.

## Thi xe đạp tranh giải Job

Đến 25-12 này, T. C. sẽ tổ chức một cuộc đua xe đạp Hanoi — Hải-phong, có

nhiều giải thưởng của hiệu Boy Laundry biếu, từ 5\$ đến 40\$, cộng 150\$ về giải thưởng.

## Sẽ có nhiều «cua-rơ» Nam-kỳ dự cuộc Châm, Giao, Nhánh sẽ dự mấy cuộc đua long trọng

Hanoi. — Nhờ có ông Dassier bỏ trước 400\$ cho Châm, Giao, Nhánh làm tiền xa phí và hứa sẽ chia đôi tiền vào cửa nên họ hạn thể thao sẽ dự mấy cuộc tranh đấu long trọng như sau này:

- 1- Chiều thứ bảy 23, thứ hai 24 và thứ ba 25/12 tại Hanoi.
- 2- Chủ nhật 23/12, tại Hải-phong.
- 3- Thứ tư 26/12, tại Nam-dinh.

Những cầu tướng ngoài Bắc dự cuộc sẽ có Dương, Saumont, Samarcq, Fleutot, Roumengous và Samuel.

## TIN TRUNG-HÓA

### Cấm nhân viên ngoại giao lấy vợ ngoại quốc

Bộ ngoại giao Namkinh vừa được lệnh của viện hành chính nghiêm cấm các nhân viên ngoại giao cùng phụ-nữ ngoại quốc kết hôn. Lệnh ấy hiện đã thi hành.

### Tỉnh Vân nam cũng cấm thuốc phiện

Chính phủ Vân nam vừa rồi đã quyết định thực hành việc cấm trồng, vận tải, cất giữ, thi hành một cách rất nghiêm, nếu kẻ nào cố phạm sẽ bị xử tử.

### Mã-chiến-Sơn làm nghề bán chữ

Mã-chiến-Sơn từ sau khi ở Âu-châu về nước, vẫn ngụ ở Thiểm-tân, hằng ngày chỉ xem sách và viết chữ, vẽ tranh, không hỏi gì đến việc chính trị. T. G. Thạch muốn cử Mã vào một chức trọng yếu nhưng Mã cố từ chối.

### Ông Wilkin, chủ báo Volonté Indochinoise tạ thế

Sáng hôm 14-12 đã cất đám ông Wilkin (de Monty), chủ báo La Volonté Indochinoise.

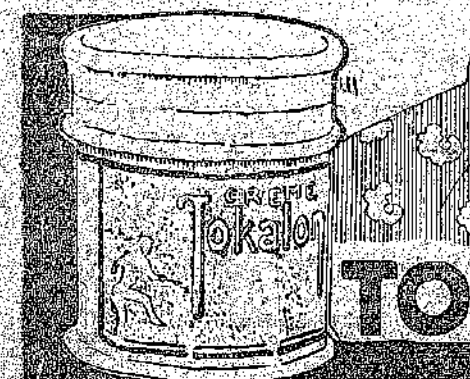
Đi đưa đám có quan Thống sứ Tholance và phu-nhân, quan Đốc-ly Virgitti, đại-điện quan Thống-soái Verdier và Đại-trưởng Philippot.

Phong-hóa xin có lời kính viếng và chia buồn cùng bà Wilkin và láng quyền.

P. H.

### Vi kỹ này nhiều bài quá nên mục «Hạt đậu dạn» tạm hoãn một kỳ

ĐÀN BA ĐẸP TÂN THỜI AI CŨNG DÙNG KEM PHÂN SÁP JA. PHÔNG TOKALON



AGENTS MARON ROCHAT ET C<sup>ie</sup> 45 B<sup>is</sup> GAMBETTA HANOI



# VIÊN DÒNG TON-TÍCH HỘI

HỘI TỰ-BẢN SÉQUANAISE THANH-BA-LE LẬP-NÊN  
 Công-đoàn có thành-vốn vốn 4.000.000 phan-đồng một-phan từ đĩ-góp 100

Đĩ-đạt đượi quyền-kiểm-sóc của Chính-phủ Toàn-quyền Đông-Pháp  
 Đăng-đe Hanoi số 419

## GIÚP NGƯỜI ĐỂ DÀNH TIỀN

Tổng-cục ở Hanoi — 32, phố Paul-Bert — Giấy-nội số 892  
 Sở-Quản-ly ở Saigon — 68, đường Charner — Giấy-nội số 1099

### BẢNG XỔ SỐ HOÀN TIỀN THÁNG NOVEMBRE 1934

Mở ngày thứ năm 29-Novembre 1934, hồi 9 giờ sáng tại số Quán-Lý, Cochinchine-Cambodge tại số 68 Phố Charner ở Saigon do ông Robert, Thanh-tra Hội chủ-toạ ông Der Thong Vann và ông Nguyễn De dự-toạ, cùng trước mặt quan Kiểm-Sóc của Chính-Phủ.

SỐ PHIẾU ĐÃ TRÚNG	DANH SÁCH CÁC NGƯỜI TRÚNG SỐ	Số tiền hoàn lại
7528	Lần mở trước: Hoàn vốn bội phần M. Nguyễn văn Qui ở Saigon, phiếu 500\$00.	2.500\$
<b>Lần mở thứ hai: hoàn nguyên vốn</b>		
8.255	M. Phùng Đức, ở Vinh thanh Van, Rachgia . . . . .	200\$
17.150	M. Henri Sainte Colombe, Kho-bạc Haiduong . . . . .	1.000\$
18.448	Mlle Lê Thị Qui Nhon, Douanes et Régies Tourane . . . . .	200\$
21.523	M. Đặng văn Hoàn, An Nhon Xá, Giadinh . . . . .	500\$
25.945	M. Hồ phúc Phổ ở Bee Hậu, Vinh . . . . .	200\$

Số phiếu	Tên người trúng số	Số tiền hoàn lại	
		Cột thứ nhất	Cột thứ hai
<b>Lần mở thứ ba khởi phải đóng tiền tháng</b>			
Những người có tên sau này trúng số được lĩnh phiếu miễn trừ, trị giá kê ở cột thứ hai, có thể bán lại ngay theo giá tiền kê ở cột thứ nhất:			
8.834	M. Đỗ ngọc Lâm, 22, rue des Cordonniers, Haiduong	260\$ 00	500 \$
11.317	M. Lê văn Tôn, 14, Bd Đông Khanh, Hanoi	102\$ 80	200 \$
14.810	M. Tat Mieng, 9 rue Heurteaux, Saigon	255\$ 00	500 \$
17.930	M. Vũ Hiếu, 22 rue Ngọc Lam, Gialam	101\$ 60	200 \$
19.648	Mme Nguyễn thị Miêu, 210 rue Hành Cảnh Haiphong	101\$ 60	200 \$
23.797	M. Trầi ngọc Can, Phanhiết	504\$ 00	1.000\$
25.991	M. Vũ văn Trâm, 42 rue Duranton, Hanoi	100\$ 40	200\$

Những phiếu sau này: 5.959-A; 5.959-B; 10.490; 12.627; 2.545; 3.395-A; 3.395-B; 1.826 không được dự các cuộc xổ số vì tiền tháng chưa đóng.

Kỳ mở số sau định vào ngày thứ bảy 29 Décembre 1934, vào hồi 9 giờ sáng tại sở tổng-cục, ở số 32, phố Paul Bert Hanoi.

Món tiền hoàn lại về cuộc xổ số to nhất kỳ tháng Decembre 1934 định là:

- 5.000\$ cho những phiếu 1000\$ vốn
- 2.500\$ " " 500\$ " "
- 1.000\$ " " 200\$ " "

Phiếu số 8.538 đề nhằm là chưa góp tiền tháng về kỳ mở số tháng Octobre 1934 thì nay người có phiếu M. Va Yoeur, làm ruộng ở Kompeng Cham đã lĩnh về một phiếu miễn trừ trị giá 200\$00, có thể bán lại ngay lấy 101\$60.



# MÙA RẾT NAM NÀY

NÊN ĐẸN HIỆU

## CỦ CHUNG

100, Rue du Coton, Hanoi

Mua áo Pull-over laine, vì là một liệu đã từng kinh nghiệm trong mười năm về nghề dệt áo laine. Áo Pull-over CỬ CHUNG làm toàn laine tốt, bền, giá phải chăng. Các ngài sẽ nhận ra rằng, không hiệu- nào có những kiểu áo đẹp như CỬ CHUNG.

# HÀNG TẾT NĂM NÀY

# BÃ XUẤT BẢN

Nhiều sách bán tại hội chợ (giấy L số 12 và tại NHẬT NAM, 102, Hàng Gai, Hanoi

- 1) Gái anh-hùng vớ hiệp tiểu thuyết, chuyên «cổ» Tháp tam muội giải lữ sư bử mang cứu chàng công tử. 1 xu 1 cuốn đến trọn bộ (độ 25 cuốn).
- 2) Những điều nhà buôn cần biết. Là cuốn sách mà nhà buôn có nó sẽ chỉ có thể làm giàu mà không vỡ nợ. Giấy tốt 1\$00. Giấy thường 0\$40.
- 3) 3 xu 1 cuốn đến trọn bộ «Vô-Nhật» in lần thứ hai để ai cũng mua được (17 cuốn trọn).
- 4) Trọn bộ Hán số tranh hùng (Tây Hâu chí diễn nghĩa) 2\$28 (bia giấy, gáy vải khổ to).
- 5) Trọn bộ 56 cuốn Càn-long du giang-nam diễn nghĩa (có hình vẽ dạy về Thiệu lâm của Sơn Nhon. Bia giấy, gáy vải 2\$00.)
- 6) In lần thứ hai bán có 1 hào là cuốn Sách nói về thành phố Hanoi có đủ cả hình ảnh, địa đồ danh thắng cổ tích, các sở (tòa) các phố, nhà buôn, hội cùng luật vi cảnh, luật đi đường, v.v... Có gửi theo lịnh hoá giao ngân, xa mua thêm cước gửi. Nhật-Nam, 102, Hàng Gai, Hanoi.

- Satin Pha-Lê Nhung đen toàn tơ
- Đoan Tàu " Kim Cương
- Gấm Tàu " Pha-Lê
- KimTiền Crêpe hoa nhung kiểu 1935
- Satin đen và màu, Peluche may áo khoác

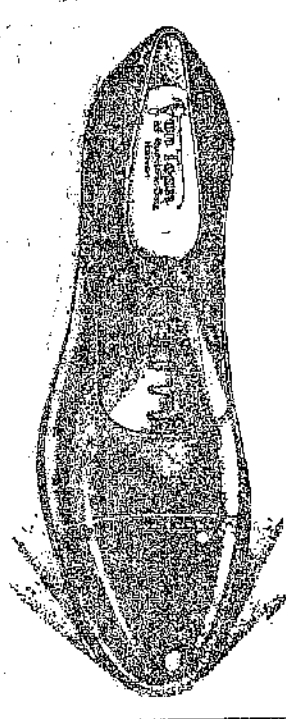
RIÊNG CÁC HÀNG LẠ MAY "ÁO CƯỚI"

TIỆM-CHÍNH BOMBAY  
 89, Hàng Khay, Hanoi

# VIỆC PHÁP LUẬT

Muốn được việc một cách mau chóng và đỡ tốn tiền, nên bàn trước với ông TRẦN-ĐÌNH-TRÚC Luật khoa cử nhân một nhà chuyên môn về pháp luật đã lâu năm.  
 (Việc kiện cáo, mua bán, chia của v.v.)

Số 5, Hàng Gia cũ. Rue des Cuirs — Hanoi  
 (CANG BÃI CHỢ HÀNG GIA CŨ)  
 Buổi tối cũng tiếp khách từ 8 đến 9 giờ



# NẾU NGÀI MUỐN MUA HÀNG TỐT, ĐẸP, GIÁ HẠ

NÊN LẠI NGAY

## VẠN-TOÀN

95, PHỐ HÀNG ĐÀO — HANOI

GIẤY ĐÓNG SẢN đủ các kiểu tân thời 1934, nhiều thứ da mới rất đẹp và bền, để da tây hoặc đế cao xu, đủ các số chân từ 36 đến 42 để các ngài chọn cho được vừa ý, khỏi đau chân. Ngài nào ở xa không tiện về Hanoi xin viết thư về hội Catalogue 1934-1935 hoặc cho người nhà về mua hộ, nếu rộng chật không vừa ý có thể mang về đổi được cho thật bằng lòng mới thôi, bản hiệu xin vui lòng chiếu ý các quý khách. Giá từ \$350 trở lên. Cùng một giá, giấy của bản hiệu bao giờ cũng tốt, đẹp và bền hơn mọi nơi vì bản hiệu cất bán cho nhiều và được lòng tin cậy của quý khách. GIẤY ĐO CHÂN xin tùy kiểu tính giá phải chăng.



# SỮA NESTLÉ HIỆU CON CHIM

SỨC KHỎE CỦA TRẺ CON BAO THẦU CHO CHÍNH-PHỦ PHÁP

ĐỘC QUYỀN BÁN cho các nhà thương, các nhà hộ-sinh và các nhà thương binh, vân vân  
 ở Trung-kỳ, Bắc-kỳ và Cao-miên



# POUDRE STOMACHIQUE du SAINT ANDRÉ

là thuốc rất thần hiệu chữa các bệnh về dạ - dày.  
Chữa được cả chứng đi táo. Không có vị gì độc,  
===== uống lâu không hại, không quen. =====



*Đầy mảy thực là thuốc - tiêu, uống bao giờ  
===== cũng hiệu - nghiệm tức khắc =====*

*Cách uống: Một hay hai thìa café, hòa vào một ít nước,  
uống trước bữa ăn, ai cũng uống được.*

**0\$85 MỘT LỌ**

Độc quyền bán tại hiệu báo-chê **CHASSAGNE**  
**55, Phố Tràng-Tiên, 55 - HANOI**